

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

**ИНФОРМАТИВНИ
БИЛТЕН**

**БРОЈ 5
2015.**

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:

<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

1. Немањина бр. 22-26,
телефон: 3616-296, 363-1620, 363-1104, 3613-734/лок. 1620 и 1104

или електронски: **biblioteka@uzzpro.gov.rs**

Уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(**smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs**)

Сарадници: Јелена Васиљевић, оператер за системе базе података
Дејан Станојловић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин-Михајловић, оператер припреме података
Гордана Михајловић, оператер припреме података
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Смиљана Павков, документалиста

Компјутерска обрада: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења и
Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

ШТАМПА:

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22-26

САДРЖАЈ

- 1.** Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда
- 2.** Списак претплата на дневне листове, службена гласила и часописе
- 3.** Преглед садржаја нових бројева часописа
- 4.** Преглед старих публикација
- 5.** Преглед нових књига
- 6.** Листа најчитанијих књига

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о додели одликовања, Ордена Републике Србије на ленти, за истакнуте заслуге у развијању и учвршћивању пријатељских односа и сарадње између Републике Србије и Републике Кубе, Фиделу Алехандру Кастру Русу, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Указ о додели одликовања, Ордена заслуга за одбрану и безбедност другог степена, за натпросечно, узорно и часно извршавање дужности и задатака у области одбране и безбедности, Сектору за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Указ о додели одликовања, Ордена Републике Србије на ленти, за истакнуте заслуге у развијању и учвршћивању пријатељских односа и сарадње између Републике Србије и Јамајке, Порши Симпсон Милер, премијеру Јамајке, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Демократској Социјалистичкој Републици Шри Ланки, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Њу Делхију, Јована Мириловића, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Демократској Социјалистичкој Републици Шри Ланки, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Њу Делхију, Владимира Марића, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Еквадор, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Бразилији, Вељка Лазића, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Монголији, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Пекингу, Миомира Удовичког, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Монголији, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Пекингу, Милана Бачевића, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Гани, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Абуџи, Рифата Рондића, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Гани, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Абуџи, Јована Марића, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Закон о заштити права на суђење у разумном року, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Закон о допуни Закона о судијама, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Закон о изменама и допунама Закона о приватном обезбеђењу, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Уредба о измени и допуни Уредбе о поступку јавне набавке у области одбране и безбедности, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Пословник о изменама Пословника о раду Државног већа тужилаца, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Одлука о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 39/2015

Одлука о допуни Одлуке о образовању Савета за развој одбрамбене индустрије, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Одлука о установљавању 29. маја за Дан српске дипломатије, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Одлука о изменама Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Одлука о изменама Одлуке о утврђивању састава Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Одлука о отварању Конзулата Републике Србије у Волосу, Република Грчка, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Одлука о врстама девиза у којима се плаћају републичке административне таксе код дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије и о висини курса динара за прерачунавање динарских износа такси у девизе, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Одлука о избору Повереника за заштиту равноправности, Бранкице Јанковић, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Одлука о изменама Одлуке о избору чланова и заменика чланова одбора Народне скупштине Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Правилник о поступку за утврђивање дисциплинске одговорности судија и председника судова, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о изменама и допунама Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о изменама Правилника о службеној легитимацији управног инспектора, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Решења о именовању јавних бележника, Службени гласник Републике Србије бр. 39/2015

Решење о давању сагласности за отварање Конзулата Републике Казахстан у Републици Србији, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Решења о почетку обављања јавнобележничке делатности, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Решење о именовању српског дела Заједничког одбора за спровођење Споразума о сарадњи између Владе Републике Србије и Владе Црне Горе у контексту приступања Европској унији, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Решење о додели мандата члана Националног савета ради попуне упражњеног места у Националном савету словеначке националне мањине, Владимиру Кравчуку, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Решење о додели мандата члана Националног савета ради попуне упражњеног места у Националном савету мађарске националне мањине, Естер Михок Купоре, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Решење о престанку дужности почасног конзула Републике Србије у Монтереју, Мексико, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Редован годишњи извештај Заштитника грађана за 2014. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 39/2015

Сажетак Посебног извештаја Повереника за заштиту равноправности о дискриминацији жена, Службени гласник Републике Србије бр. 44/2015

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о утврђивању граничне процедуре за железнички гранични прелаз Прешево–Табановце, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 9/2015

Закон о потврђивању Протокола број 15 којим се мења Конвенција за заштиту људских права и основних слобода, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2015

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о узајамној заштити тајних података, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2015

Споразум између Републике Србије и Европске уније о учешћу Републике Србије у Механизму цивилне заштите Уније, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 11/2015

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска уредба о изменама и допунама Покрајинске уредбе о утврђивању звања и занимања запослених у покрајинским органима и о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних места, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 20/2015

Покрајинска скупштинска одлука о закључивању споразума Аутономне Покрајине Војводине са одговарајућим територијалним заједницама других држава, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 18/2015

Одлука о образовању Одбора за националну равноправност Скупштине Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 18/2015

Решење о разрешењу и именовању директора канцеларије за инклузију Рома, Душка Јовановића, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 19/2015

Службени лист Града Београда

Измена Пословника Градског већа Града Београда, Службени лист града Београда бр. 16/2015

Извештај о раду Заштитника грађана за 2014. годину, Службени лист града Београда бр. 19/2015

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Закон о изменама и допунама Закона о ваздушном саобраћају, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Закон о изменама и допунама Закона о приватизацији, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Закон о изменама и допунама Закона о стандардизацији, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Уредба о поступку и начину продаје удела и акција у власништву Акционарског фонда методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем, Службени гласник Републике Србије бр. 39/2015

Уредба о врстама услуга које пружају посебна правна лица у одбрани, утврђивању висине накнаде стварних трошкова и начину њиховог плаћања, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Уредба о изменама Уредбе о утврђивању Програма коришћења средстава Буџетског фонда за финансирање активности и мера унапређења и развоја области електронских комуникација и информационог друштва у 2015. години, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Уредба о изменама Уредбе о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Уредба о утврђивању Годишњег програма развоја саветодавних послова у пољопривреди за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Уредба о издавању доплатне поштанске марке „Изградња Спомен-храма Светог Саве”, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Уредба о утврђивању Годишњег програма мониторинга статуса вода за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Одлука о Завршном рачуну Националне службе за запошљавање за 2014. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 39/2015

Одлука о образовању Националног комитета за олакшице у ваздушном саобраћају, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Одлука о извештавању о пословима с хартијама од вредности, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Одлука Уставног суда Републике Србије којом се утврђује да одредбе члана 86б Закона о Народној банци Србије (Службени гласник РС, број 72/2003) нису у сагласности са Уставом, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Одлука о усвајању Завршног рачуна Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање за период 1. јануар – 31. децембар 2014. године, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Одлука о измени Одлуке о утврђивању висине накнаде трошкова вештачења по захтеву иностраног носиоца осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Одлука о образовању Радне групе за проверу и систематизовање трошкова за које су средства обезбеђена у фонду солидарности Европске уније, за финансирање хитних операција и операција опоравка које су настале као последица катастрофе изазване великим поплавама у Републици Србији, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Одлука о образовању Радне групе за израду Стратегије за решавање проблематичних кредита, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Одлука о техничким резервама за покриће свих обавеза из уговора о осигурању, односно реосигурању, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Одлука о садржини извештаја о обављеној ревизији финансијских извештаја друштва за осигурање/реосигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Одлука о садржини и начину вођења регистара података о друштвима за осигурање/реосигурање и другим субјектима надзора у делатности осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Одлука о изменама Одлуке о каматним стопама које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике, Службени гласник Републике Србије бр. 42/2015

Одлука о образовању Савета за мала и средња предузећа, предузетништво и конкурентност, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Одлука о измени Одлуке о образовању Комисије за утврђивање висине потраживања лица која остварују права по основу уплате девизних средстава зајма за привредни развој, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Одлука о утврђивању Националне контролне листе робе двоструке намене, Службени гласник Републике Србије бр. 44/2015

Одлука о поравнању разлика између оправданих и остварених прихода и одобрених трошкова оператора дистрибутивних система електричне енергије, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Одлука о изменама и допунама Одлуке о накнадама за послове регистрације и друге услуге које пружа Агенција за привредне регистре, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Одлука о допуни Одлуке о накнадама за коришћење заштићеног подручја Специјални резерват природе „Селевењске пустаре”, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Одлука о образовању Комисије за давање предлога Влади за избор модела приватизације Предузећа за телекомуникације „Телеком Србија” акционарско друштво Београд, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Одлука о одређивању субјекта приватизације од стратешког значаја, Службени гласник Републике Србије бр. 47/2015

Правилник о условима осигурања од професионалне одговорности привредног друштва, односно другог правног лица или предузетника, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Правилник о усклађеним односима оствареног укупног месечног прихода домаћинства, као услова за стицање статуса енергетски заштићеног купца, односно угроженог купца топлотне енергије, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Правилник о изменама и допунама Правилника о начину и поступку остваривања пореских ослобођења код ПДВ са правом на одбитак претходног пореза, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Правилник о начину исказивања прихода и расхода ради утврђивања добити коју стална пословна јединица нерезидентног обвезника оствари на територији Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о изменама и допунама Правилника о садржају пореског биланса за недобитне организације – обвезнике пореза на добит правних лица, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о утврђивању модела уговора о енергетским услугама за примену мера побољшања енергетске ефикасности када су корисници из јавног сектора, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о захтевима за пројектовање, израду и оцењивање усаглашености гасних апарата, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о изменама Правилника о подели моторних и прикључних возила и техничким условима за возила у саобраћају на путевима, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Правилник о периодичном одржавању државног пута, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Правилник о условима које мора да испуни тело за оцењивање усаглашености и погодности за употребу чинилаца интероперабилности и за поступак верификације подсистема, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Правилник о измени и допунама Правилника о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и вредносница и мотива редовних издања поштанских марака и вредносница, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Правилник о Регистру уговора о финансирању пољопривредне производње, као и о документима која се прилажу за регистрацију података, Службени гласник Републике Србије бр. 44/2015

Правилник о утврђивању Годишњег програма извођења основних геолошких истраживања за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Правилник о утврђивању Програма мера заштите здравља биља за 2015. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Правилник о рејонизацији виноградарских географских производних подручја Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Правилник о изменама и допуни Правилника о условима и начину коришћења подстицаја за унапређење конкурентности и достизање стандарда квалитета кроз подршку инвестицијама у прераду и маркетинг у сектору млека, меса, воћа, поврћа и грожђа, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Правилник о измени и допуни Правилника о одређивању царинских органа за царињење одређених врста робе или спровођење одређених поступака, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за квалитетна приплодна грла, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Правилник о условима и начину остваривања права на подстицаје у сточарству за краве дојиље, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Исправка Правилника о начину пружања и садржини информација о осигурању депозита које банке дају клијентима, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Наредба о измени Наредбе о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза, Службени гласник Републике Србије бр. 47/2015

Решење о донесеним и повученим српским стандардима и сродним документима, Службени гласник Републике Србије бр. 39/2015

Решење о одређивању основице осигурања на коју се обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање за лица укључена у обавезно осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Решење о одређивању снабдевача који ће обављати резервно снабдевање електричном енергијом, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Решење о издавању Лиценце за обављање нуклеарне активности – коришћење објекта за безбедно складиштење јаких извора зрачења БС, Службени гласник Републике Србије бр. 44/2015

Решење о издавању Лиценце за обављање нуклеарне активности – коришћење објекта за привремено складиштење радиоактивног отпада ХЗ (укључујући коришћење хангара Х0 као спремишта за радиоактивни отпад), Службени гласник Републике Србије бр. 44/2015

Закључак Владе о Акционом плану за спровођење Стратегије развоја водног саобраћаја Републике Србије за период од 2015. до 2020. године, Службени гласник Републике Србије бр. 40/2015

Стратегија истрага финансијског криминала за период од 2015. до 2016. године, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 9/2015

Закон о потврђивању Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Народне Републике Кине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 9/2015

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Савета министара Републике Албаније о узајамном признавању возачких дозвола, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 10/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума о подстицању и заштити улагања између Републике Србије и Канаде, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 9/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Владе Републике Србије и Савета министара Републике Албаније о узајамној помоћи у спречавању, истраживању и сузбијању царинских прекршаја, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 9/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Уједињених Арапских Емирата, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 11/2015

Обавештење о датуму ступања на снагу Споразума између Републике Србије и Источне Републике Уругвај о сарадњи у области ветерине, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 11/2015

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о начину коришћења прикључка за пријем ТВ сигнала за службене потребе, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 17/2015

Покрајинска скупштинска одлука о покретању и спровођењу поступка задуживања емитовањем дугорочних хартија од вредности за потребе финансирања набавке опреме за опремање објекта „Каменица 2”, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 18/2015

Одлука о измени Одлуке о образовању Координационог тела за реализацију Програма развоја АП Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 20/2015

Одлука о додели средстава Покрајинског секретаријата за финансије у 2015. години за учешће у суфинансирању пројеката који се финансирају из фондова Европске уније, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 20/2015

Правилник о допунама Правилника о начину реализације програма и пројеката у 2015. години, чија је реализација започета из средстава Фонда за капитална улагања Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 18/2015

Службени лист Града Београда

Одлука о изменама и допунама Одлуке о утврђивању доприноса за уређивање грађевинског земљишта, Службени лист града Београда бр. 16/2015

Одлука о постављању привремених објеката на територији града Београда, Службени лист града Београда бр. 17/2015

Одлука о постављању тезги и других покретних привремених објеката на територији града Београда, Службени лист града Београда бр. 17/2015

Одлука о изменама и допунама Одлуке о уређивању и одржавању паркова, зелених и рекреационих површина, Службени лист града Београда бр. 17/2015

Одлука о измени Одлуке о локалним административним таксама, Службени лист града Београда бр. 17/2015

Одлука о измени Одлуке о конверзији потраживања Града Београда по основу неизмирених изворних и уступљених јавних прихода привредних друштава „Симпо” а.д. Врање, „Кондива” д.о.о. Бујановац и „Simpo line” д.о.о. Врање у трајни улог Града Београда у капиталу „Симпо” а.д. Врање, Службени лист града Београда бр. 17/2015

Одлука о грађевинском земљишту, Службени лист града Београда бр. 20/2015

Одлука о располагању становима Града Београда, Службени лист града Београда бр. 20/2015

Одлука о изменама и допунама Статута Привредне коморе Београда, Службени лист града Београда бр. 20/2015

Решење о изменама и допунама Решења о утврђивању економске цене програма васпитања и образовања у предшколским установама чији је оснивач Град Београд, Службени лист града Београда бр. 20/2015

План детаљне регулације Санитарне депоније „Винча”, градска општина Гроцка, Службени лист града Београда бр. 17/2015

План генералне регулације за изградњу објеката и водова система даљинског грејања у Београду (I фаза, I етапа) – целина Б4, Службени лист града Београда бр. 18/2015

План генералне регулације за изградњу објеката и водова система даљинског грејања у Београду (I фаза, I етапа) – целина Ц, Службени лист града Београда бр. 18/2015

План детаљне регулације постројења за пречишћавање отпадних вода и приводне инфраструктуре у Младеновцу, Службени лист града Београда бр. 19/2015

План генералне регулације за изградњу објеката и водова система даљинског грејања у Београду (I фаза, I етапа) – целина А3 Б5, Службени лист града Београда бр. 22/2015

План генералне регулације за изградњу објеката и водова система даљинског грејања у Београду (I фаза, I етапа) – целина Б2, Службени лист града Београда бр. 22/2015

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Одлука о оснивању Завода за јавно здравље Нови Пазар, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Правилник о регистрацији колективних уговора, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о поступку и критеријумима за доделу средстава Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију за реализацију Програма унапређења социјалне заштите у Аутономној Покрајини Војводини у 2015. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 21/2015

Одлука о образовању Радне групе за израду Каталога радних места у складу са нацртом Закона о платама у јавној управи, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 21/2015

Одлука о доношењу Акта о процени ризика за сва радна места и у радној околини за органе Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 22/2015

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Закон о изменама и допунама Закона о правној заштити индустријског дизајна, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Аутентично тумачење одредбе члана 54. став 1. Закона о високом образовању (Службени гласник РС, број 76/2005), Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Одлука о броју студената за упис у прву годину студијских програма основних академских студија криминалистике, форензичког инжењерства, информатике и рачунарства и студијског програма основних струковних студија криминалистике који се финансирају из буџета на Криминалистичко-полицијској академији за школску 2015/2016. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Одлука о броју студената за упис у прву годину студијског програма основних струковних студија који се финансирају из буџета Републике Србије на Академији за националну безбедност, Службени гласник Републике Србије бр. 41/2015

Одлука о изменама Одлуке о оснивању Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Одлука о изменама Одлуке о оснивању Завода за унапређивање образовања и васпитања, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Правилник о изменама и допунама Правилника о јавним исправама које издаје средња школа, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Правилник о изменама Правилника о дипломама за изузетан успех ученика у средњим школама, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Правилник о измени Правилник о упису ученика у средњу школу, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Решење о додели националног спортског признања спортисткињи Маји Симанић за освојену бронзану медаљу на Светском првенству у олимпијском спорту – одбојка, одржаном у Осаки, 2006. године, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Посебан колективни уговор за предшколске установе чији је оснивач Град Београд, Службени гласник Републике Србије бр. 47/2015

Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о узајамном признавању и еквиваленцији јавних исправа о стеченом образовању и научним називима, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 11/2015

Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Македоније о узајамном признавању јавних исправа о стеченом образовању и о стручним, академским и научним називима, Службени гласник Републике Србије – Међународни уговори бр. 11/2015

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска скупштинска одлука о Програму за смарт специјализацију у истраживању и иновацијама Аутономне Покрајине Војводине за период 2015–2020. године, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 16/2015

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање набавке опреме за школе основног образовања и васпитања и за школе средњег образовања на територији Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 16/2015

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање набавке опреме за установе ученичког стандарда у Аутономној Покрајини Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 16/2015

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање програмских активности и пројеката за подизање квалитета ученичког стандарда у Аутономној Покрајини Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 16/2015

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за суфинансирање програма и пројеката у области основног и средњег образовања

и васпитања у Аутономној Покрајини Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 18/2015

Правилник о додели буџетских средстава Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице за финансирање и суфинансирање пројекта Покрајинске владе „Увођење двојезичке наставе на српском и енглеском језику у установе образовања и васпитања на територији АП Војводине”, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 18/2015

Правилник о додели средстава по конкурс у „Активни распуст” предвиђен програмском активношћу Афирмација школског спорта у АП Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 19/2015

Упутство о спровођењу Покрајинске скупштинске одлуке о полагању пријемног испита односно испита за проверу склоности и способности за упис у високошколску установу чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина на језицима националних мањина – националних заједница, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 22/2015

Службени лист Града Београда

Одлука о подизању бисте сликару Павлу Никитовићу Нику, Службени лист града Београда бр. 17/2015

Одлука о подизању споменика Момчилу Гаврићу, најмлађем војнику Првог светског рата, Службени лист града Београда бр. 17/2015

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за април 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 43/2015

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом исплаћеним у априлу 2015. године, Службени гласник Републике Србије бр. 46/2015

Усклађени динарски износи из тарифе републичких административних такси, Службени гласник Републике Србије бр. 45/2015

Службени лист Града Београда

Показатељ повећања потрошачких цена у марту 2015. године, Службени лист града Београда бр. 20/2015

2

СПИСАК ПРЕТПЛАТА НА ДНЕВНЕ ЛИСТОВЕ, СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2015. ГОДИНИ

ДНЕВНИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

1.	АЛО
2.	БЛИЦ
3.	ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ
4.	ВРЕМЕ
5.	ДАНАС
6.	ИНФОРМЕР
7.	КУРИР
8.	НАШЕ НОВИНЕ: глас слободне Србије
9.	НЕДЕЉНИК
10.	NEWSWEEK
11.	НИН
12.	ПЕЧАТ
13.	ПОЛИТИКА

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	ГЕРОНТОЛОГИЈА: часопис Геронтолошког друштва Србије
2.	КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ: лист за књижевност и друштвена питања
3.	НАЦИОНАЛНА РЕВИЈА СРБИЈА
4.	РС PRESS
5.	ПРАВНА ПРАКСА: часопис за примену прописа

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА
2.	БИЛТЕН ДРЖАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
3.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ
4.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
5.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД
6.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

Aktuelno

Uvodnik 7
Dejan Ristanović

Vesti 8
Jovana Milićević

Digitalna ekonomija i industrija 18
Boris Stanojević

CeBIT je i ove godine okupio značajne izlagače i predavače iz ICT sfere da pokažu svoja rešenja i dostignuća, ali ovoga puta veliki akcenat bio je na traženju stručnjaka. Novih tehnologija ima, revolucionarnih noviteta baš i nema – ušlo se u fazu razvoja kada imate sve kockice, samo treba da ih pravilno složite. Za tako nešto potrebni su ljudi koji razumeju sve te tehnologije...

U jaslicama digitalnog marketinga 19
Jovana Vukić

Griva, dobri duh muzike 109
Predrag Jovanović

ICT bezbednost kao ključ uspešnog poslovanja 110
Luka Milinković

Prvi pogled

ASUS: Snaga u malom prostoru 20
Miloš Stamenković

Zen dizajn uz ROG performanse zvuči veoma primamljivo, a ASUS se potrudio da nam servira baš takav prenosivi računar: ZenBook Pro N50U ima dovoljno snage čak i za gejmere.

HTC One M9: Šta (ni)je novo 22
Dejan Ristanović

Toshiba: Televizor za sve kanale 24
Bojan Stanojević

LG Flex 2: Zakasnela revolucija 26
Danijel Farkaš

Qnap TS-431: Digitalni sef za ukućane 28
Oliver Popović

Samsung Portable SSD T1 29
Miloš Stamenković

Acrobat DC u oblaku 30
Voja Gašić

Mobotix Moonlight 31
Rădovan Bibić

G Data: Dvostruka zaštita 32
Kristijan Lazić

Huawei HiLink CarFi: Puna kola LTE-a 33
Voja Gašić

Uslužni programi 34
Jovan Bulajić

GIZMODROM

Trener na zglobovima 36
Oliver Popović i Miloš Stamenković

Ideja da se telefon koristi i dok je u džepu revolucionarizovala je tržište gadžeta: pametni satovi su logičan korak u evoluciji, a paralelno s njima tekao je razvoj uređaja za praćenje fizičke aktivnosti. Oni gadžeti vode računa o vašoj ishrani, kretanju, spavanju... Bilo je pravo vreme da posetimo domaće prodavnice gadžeta!

Branislav Bubanja

Ako postoji poruka koju Intel želi da nam prenese svojom novom generacijom Broadwell procesora zasnovanih na 14-nm proizvodnom procesu, ona glasi: Moore-ov zakon i dalje živi. Novi procesori su malo zakasnili, ali ih je vredelo čekati. Pogledajmo detalje...

Iz prakse

Prelom knjiga za Kindle 84
Bojan Stojanović

Objavlivanje knjiga koje će se čitati na Kindle platformi podrazumeva odgovornju tehničku pripremu. Koji su alati neophodni i šta čeka samostalne autore/izdavače u ovom segmentu elektronskog izdavaštva?

Ruter na pravom mestu 88
Bojan Stanojević

Komunikacije

Brzi Internet sLeTEo 90
Jovana Milićević

Nakon aukcijske prodaje radio-frekvencija sredinom februara rečeno je da će mobilna mreža četvrte generacije kod svih operatera biti raspoloživa u maju. A onda su nas MTS, Telenor i VIP prijatno iznenadili – LTE pristup Internetu omogućen je ranije. Ipak, pred operatorima je još dosta posla...

Prognoza vremena: oblačno 92
Jovan Bulajić

Smith Micro: Hello World, Belgrade coding 96
Voja Gašić

Muzika kroz vekove 98
Vesna Milošević

Klimatski pozitivan data centar 101
Vasilije Kodžopeljić

Velika pljačka banaka 102
Luka Milinković

Tehnovizija

Leteći roboti kao gadžeti sutrašnjice 104
Nadežda Veljković

Kako stvoriti slučajni broj 106
Voja Antonić

Bizit

ERP u centru poslovanja 48

Milan Bašić

Ova godina na polju poslovnog softvera donosi niz interesantnih trendova: pored mobilnosti i preseljenja u cloud, sve više su u fokusu hibridni poslovni informacijski sistemi. Dobra vest je da i domaći proizvođači prate ove novitete - ERP tržište nikada nije bilo dinamičnije.

AB Soft: Otvaranje novih horizonata 52

Milan Bašić

Calculus: Uz dobru računicu 53

Milan Bašić

BSC Software za dobrobit društva 54

Milan Bašić

COMING: Kroz oblake do ERP-a 56

Digit FIS: Moćan i fleksibilan ERP 57

GoPro: Sistem efikasnog poslovanja 58

Milan Bašić

UPIS - ERP za zdravo poslovanje 60

ERP koncept kompanije M&I Systems 62

PS.IT: Kvalitet i brzina na prvom mestu 63

Milan Bašić

UniDocs Business Box 64

Boris Damjanović

SAP: Nova generacija poslovnog softvera 66

Marko Herman

Odjek: Planiranje po meri korisnika 68

Vesna Čarknajevo

Sedam koraka do poslovnog softvera 70

Miodrag Ranskavljević

BalaBit: Upravljanje sistemskim dnevnicima 74

Anja Kiš

PC.Edu

Fakulteti za koje se traži indeks više 76

Una Vojvodić

Programeri u Srbiji ne čekaju na posao - dve trećine njih se zaposli već tokom studiranja, a početne plata se kreće između 700 i 1000 evra. Zato ne čudi što je poslednjih godina najjača konkurencija upravo na prijemnim ispitima za fakultete koji obrazuju buduće ICT stručnjake. Gde da provedete studentske dane?

Kako da zarađujete više od programera? 78

Lideri IT organizacija edukuju se na ITS-u 80

Moderne tehnologije i moderni jezici 82

Gordana Vladislavljević

Odabrani bajtovi 111

Ladislav Struharik

Vedra strana 114

PC Press

Izdavač

PC PRESS, d.o.o.
Osmara Đikića 4, 11108 Beograd 12, p. fah 47,
N 44° 48.994', E 20° 28.800'

Redakcija: 011/2765-533 i 069/2187-742

Marketing: 011/2080-220

Fax: 011/2752-480

Mail: pc@pcpress.rs,

Web: www.pcpress.rs

Tekuci račun: 205-9547-62

Direktor

Vesna Čarknajevo

Glavni i odgovorni urednik

Dejan Ristanović

Zamenik glavnog urednika

Voja Gašić

Izvršni urednik

Bojan Stanojević

Urednica sajta

Jovana Miličević

Urednici

Milan Bašić, Jovan Bulajić,
Bojan Stojanović i Ladislav Struharik

Marketing

Andrijana Maksimović,
Aleksandra Cvjetić i Damijan Jović

Plasman i fotografije autora

Nenad Veljković

Redaktor

Jevrem Živanović

Dizajn i DTP

Vojslav Simić i Andrija Čeranić

Web administrator

Milan Basrak

Pretplata

Nevenka Gašić

Distribucija

Color Media distribucija, Novi Sad

Štampa

Color Print, Novi Sad

Stalni stručni saradnici

Voja Antonić, Nenad Batočanin, Radovan Bibić, Branislav Bujanja, Vladimir Čerić, Branko Đaković, Đorđe Grujić, Marko Herman, Stevan Josimović, Miljan Jovanović, Zoran Kehler, Vesna Knežević, Kristijan Lazić, Jovan Marić, Nikola Marković, Branislav Mihaljev, Majkl Mijatović, Mladen Mijatović, Luka Milinković, Vesna Milošević, Dragan Mitraković, Branko Nikitović, Pavle Peković, Bojan Petrović, Jelica Protić, Nebojša Prijic, Jelena Rupnik, Miloš Stamenković, Darko Staničić, Boris Stanojević, Aleksandar Šušnjar, Berislav Todorović, Nebojša Vasiljević, Nadežda Veljković, Jovana Vukić i Sava Zdravković

Neki od tekstova su objavljeni u dogovoru sa WEKA MEDIA PUBLISHING GmbH, Stuttgart

PC PRESS

Copyright © PC Press 2015.

DOSTUPNO U DIGITALNOM FORMATU
www.novinarnica.net

Download on the
App Store

CIP - Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd 004
PC : Personal computers - časopis za profesionalnu primenu računara /
glavni i odgovorni urednik Dejan Ristanović. - 1995, br. 1 - Beograd
(Osmara Đikića 4) : PC Press, 1995 - (Novi Sad: Color Print). - 29 cm
Mesečno. - PC. Personal computers

COBISS SR-ID 11164175 ISSN 0354-690X, COBISS.SR.ID 11164175

layar

INTERAKTIVNA STAMPA

Preuzmite besplatnu
Layar aplikaciju

Skenirajte stranu
sa znakom Layar

Otkrijte
interaktivni sadržaj

Издавач: LIBER, Београд

Главни и одговорни уредник: МИЛОРАД ДОБРИЈЕВИЋ

Уредник: др СЛОБОДАН Р. МАТИНОВИЋ

РЕДАКЦИЈА:

Др Милан Бјелић, доц. др Саша Веселиновић, мр Дејан Јовановић, доц. др Срђан Миленковић,
Драгана Бунарић, мр Милан Миловић, др Анкица Милојевић, проф. др Мирослав Миљковић,
Параскева Михајловић, мр Секула Новаковић, мр Весна Симовић, др Рајко Суџум

КОНТАКТ: LIBER, п. фах 10, 11030 Београд

Тел/факс: 011/ 236 00 26, моб. 065/ 44 8888 2

E – mail: liber@verat.net pravnapraksa@ptt.rs

E – mail за установе у области образовања: sloba1965@gmail.com

ШТАМПА: ЕтноСтил, Београд, тираж 500 примерака

СIP Каталогизација и публикацији, Народна библиотека Србије, Београд
ISSN 1820-1075 Pravna praksa (Београд 2004), COBISS.SR-ID 114525452

САДРЖАЈ

ПОРЕСКА ОСЛОБОЂЕЊА, ОЛАКШИЦЕ И ПОДСТИЦАЈИ ПРОПИСАНИ ПОРЕСКИМ ЗАКОНИМА КОЈИ ИМАЈУ УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА	3
Секула Новаковић НАКНАДА ШТЕТЕ КОЈУ ЈЕ ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИК ПРИЧИНИО ДРЖАВНОМ ОРГАНУ	9
Др Слободан Р. Мартиновић ПРАВНИ ОКВИР ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА ДЕЦЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ (АНАЛИЗА, КРИТИЧКИ ОСВРТ, ПРЕДЛОЗИ ЗА ПОБОЉШАЊЕ)	13
АКТУЕЛНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ПРИВРЕДНЕ КОМОРЕ СРБИЈЕ	20
ПИТАЊА И ОДГОВОРИ	
Стицање и коришћење права на годишњи одмор	23
Неплаћено одсуство запосленог у државном органу	23
Заштита запослених млађих од 18 година	24
Заштита материнства	24
Организовање послова безбедности и здравља на раду	25
Обрачун зараде и накнаде зараде	26
Право на жалбу против решења о порезу на имовину	26
СУДСКА ПРАКСА	
УСТАВНИ СУД СРБИЈЕ	27
Здравствена заштита деце, трудница и породиља	27
Обавеза незапосленог лица да прихвати додатно образовање и обуку	28
Овлашћење тржишног инспектора да врши преглед стамбеног простора у којем је регистрована делатност	29
Признавање диплома универзитета са територије Аутономне покрајине Косово и Метохија	29
СУДОВИ ОПШТЕ НАДЛЕЖНОСТИ	31
Коефицијент запосленог на пословима возача санитарског возила у здравственој установи	31
Право на зараду и учествовање у штрајку	32
Повреда права на суђење у разумном року у радном спору	32
Стицање својине одржајем	33
Накнада штете	34
Спор мале вредности	34
Решење јавног водопривредног предузећа као извршна исправа	36

СУДОВИ ПОСЕБНЕ НАДЛЕЖНОСТИ	37
ПРИВРЕДНИ СУДОВИ	37
Услови за приступање тужби или проширење тужбе	37
Документација потребна за изградњу објекта	37
Приговор недостатка пасивне легитимације	38
Везаност парничног суда за осуђујућу пресуду кривичног суда	38
Одвојено расправљање о појединим деловима тужбе	39
Услови за накнаду користи остварене употребом туђе ствари	39
Обавеза суда да оцени допринос свих учесника у саобраћајној незгоди	40
Преглед робе приликом преузимања из складишта	40
УПРАВНИ СУД	40
Судска надлежност за одлучивање о законитости одлуке о избору председника синдиката	40
Повреда правила управног поступка	41
Санкције због неизвршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом	41
Садржај образложења у решењу органа управе	42
ПРЕКРШАЈНИ СУДОВИ	43
Карактеристике прекршаја у продуженом трајању	43
Основ за обрачун трошкова прекршајног поступка	43
Изјаве дате полицији као доказ у поступку	43
Разлози за ублажавање прекршајне казне	43
ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЉУДСКА ПРАВА	44
Потраживања у стечајном поступку - <i>Пресуда Јанковић против Србије</i>	44
СТРУЧНА МИШЉЕЊА	
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД, ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА	45
Радно ангажовања корисника пензије	45
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА И ПРИВРЕДЕ	46
Плаћање доприноса по основу накнаде штете због незаконитог престанка радног односа	46
Формално-правна исправност меничног овлашћења и менице	47
Појашњење процедуре у вези са исплатом старе девизне штедње штедишима бивше СФРЈ	48
Измиривање новчаних обавеза пребијањем у ситуацији када су рачуни дужника блокирани	49
Републички фонд као обвезник пореза на имовину	49
ПРЕГЛЕД НОВИХ ПРОПИСА	51
АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ	53
ЗАКОН О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ	57

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотека Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектуру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа.

За овај број издвајамо:

- 1. Указ о саставу државнога Совјета: Зборник закона и уредаба у Књажеству Србији у досадањим зборницима нештампаних а изданих од 2. фебруара 1835. до 23. октобра 1875. год.**
- 2. Устројеније државнога Совјета, Ibid.**
- 3. Форма званичне кореспонденције у Србији, Ibid.**

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

ЗБОРНИК ЗАКОНА И УРЕДАБА

У КЊАЖЕСТВУ СРБИЈИ

у досадањим зборницима нештампаних а изданих од
2. Фебруара 1835. до 23. Октобра 1875. год.

30

У БЕОГРАДУ
ШТАМПА И ИЗДАЊЕ ДРЖАВНЕ ШТАМПАРИЈЕ
1877

МИЛОШ ТЕОДОРОВИЋ ОБРЕНОВИЋ

КЊАЗ СРБСКИ.

По преслушанију државнога Совјета србскога, закључу-
јем сљедујуће :

1. Састав државнога Совјета.

1., Државни Совјет дели се на две части :

а., Законодателну,

б., Законоизвршителну.

2., Из каквих се чиновна састоји част законодателна, од-
ређено је у чл. 6. и 57. државнога устава од 3-га текућега
месеца Февруарија.

3., Законоизвршителна част састоји се из шест одељења :

а., Правосудија.

б., Внутрени дјела.

в., Финансије.

г., Инострани дјела.

д., Војени дјела.

е., Црквени дјела и просвештења.

4., Сваком одељењу законоизвршителне части Совјета пред-
постављен је по један попечитељ с нуждним числом подчињени
му чиновника, који ће се свакоме по потреби давати.

У случају болести или одсуствовања Попечитељева засту-
паће га један државни Совјетник.

5., Сви попечитељи једнаки су међу собом, и ређају се
по старешинству, од како је ко попечитељем наименован, или

ако више њи у једанпут буде постављено, по реду, којим су у Указу Књажескоме наменовани.

Овај се исти ред односи и на државне Совјетнике, који одма за попечитељима сљедују.

6., Председатељу државнога Совјета припада први приступ и прво место у свима догађајима, гди се год у Совјету, или изван Совјета с попечитељима или државним Совјетницима састане.

У случају болести или одсуствовања Председатељева заступаће га оно лице, које Књаз Указом одреди.

7., Канцеларије Совјета биће две:

Једна законодателне, а

друга законизвршителне части Совјета.

Ова дели се на онолико одељења, колико има попечитељства, осим оне инострани дјела, која се саставља са Књажеским кабинетом.

8., Док се по чл. 107. државног устава од 3. т. м. не уведе државна рачунџица, донде ће се одредити једна част Совјетне канцеларије, да прегледа рачуне по обширној уредби која ће се издати о томе.

9., Архива обе части Совјета биће једна, у њој чуваће се дјела окончана, подељена на онолико одељења, колико има попечитељства.

А Регистратура, у којима ће се чувати дјела неокончана биће такође онолико, колико има попечитељства.

10., Улазак у канцеларије, Архиву и Регистратуре Совјета забрањен је свакоме, који к државноме Совјету не принадежи.

11., Печат државнога Совјета из Грба Србије с надписом у наоколо састоји се: „Књаж. Државни Совјет Србски.“ Исти оваки печати биће у попечитељствама с надписом надлежнога Попечитељства, с којима ће се ова дјела од Ђурђева дне, а до тога дана печатом великога Суда печатати.

II. Дјеловодство

А. О примању, протоколирању и приуготовљавању дјела за засједање.

12., Сви пакети, и сва дјела, била она од књаза или од које друге власти, или приватнога лица државноме Совјету послана, предаваће се главном секретару државнога Совјета, који ће ји с даном, кад су примљени, и са знаком попечитељства коме надлеже, снабдјевати и државном протоколисти предавати, да ји одма у протокол уведе, с нумером снабдје, и надлежном попечитељству незадржано справи.

13., Поред овог дневника, у који ће се сви предмети дјела државни уводити, дужан је главни секретар државног Совјета и остале, ради обштега прегледа целог дјела у свима оделењима Совјета нуждне протоколе држати, а особито настојавати, да се зборник закона у свом реду држи и точно регистрира.

14., Дневник у 12 чл. опоменут, дужан је главни секретар државнога Совјета сваки дан предсједатељу подносити, да би овај повседневни преглед свију дјела имао, и по потреби Књазу нуждне рапорте давати могао.

Исти протокол стоји и осталима попечитељима отворен, да свагда видети могу, колико ће и какви предмета у предстојећем засједању бити.

15., Све предмете, који се год попечитељу предаду, снабдјеваће ји и он с даном, кад му је предан, и потврђиваће истинито њино примљење подписом својим у дневник државнога секретаријата (чл. 12), и предаваће ји протоколисти попечитељства, који ће ји у протокол, сачињен по прегледалици а, уводити, и регистрирати тако, да се све лако наћи може, што је год у протокол уведено.

16., Како се које дјело у протокол уведе, одма га ваља Регистратури предати, да се и у њој у записку уведе, с пређашњима дјелима, која би можда с овим у сајuzu била, сна-

бдје, и надлежном попечитељству секретару, кога попечитељ у своме одељењу одреди, преда.

17., Секретари су дужни вручене им предмете одма промотрити, на особитом табаку списати, за представлење предуготовити, и попечитељу предати. Они су под одговором, да је све оно, што је у донешењу (реферату) написано и исприповедано, истинито, и из пређашњи дјела верно исцрпљено.

18., При почетку свакога представлења ваља на једној половини табака пре свега число назначити, под којим је предмет у дневник главнога секретаријата и у протокол попечитељства уведен.

Онда ваља на тој истој половини извод дјела, о коме се представлење предуготовљава, на кратко саставити, но јасно, како ће га сваки разумети, неморајући зактевати, да се сав акт прочита.

По томе ваља на другој половини листа умствовање о предмету, за овим мњеније доноситеља (референта), а по овоме и закључење, по ком ће се и експедиција приуготовити точно и јасно написати, и у свему томе сљедујуће правило набљудавати:

а., Да се у приповедању прошли догађаја ред мотри, како је један за другим сљедовао, а остала одношења, која би се исти догађаја тичала и к бољем изјаснењу служити могла, да се онако уреде, како се она узajмице боље изјасњавају или подкрепљавају;

б., Да се питања и оне тачке, које се за главне не држе, од главни тачка и вопроса раздвоје, промотре, и да се према втечењу њином на главни вопрос у ред ставе;

в., Да се узроци, због који би се рећи могло, да се предмет предложени у дјејство приведе или неприведе, добро развију и успореде, у колико би се они већма међусобно подкрепљавали или ослабљавали; да се она места из закона, дјела, и т. д., која би к подкрепљавању предложена и решавања вопроса служила, а тако исто и преговори или учињена већ

предпријатија, ако је нужно, од речи до речи наведу: а на-
против тога

г., Све изостави што непринадлежи к ствари; и да најпосле
д., Закључење своје што јасније и краће и с онолико точка
оконча, колико је вопроса или точка требало рјешити.

19. Кад се год предмет који лекарске (медицеске) или
зидарске струке тиче, ваља свагда, што се самога заната тиче,
и мњеније надлежни у томе вештака саслушати, па после до-
нешење за засједање сачињавати.

20. Већа и знаменитија доношења треба попечитељи, ако
томе времена имају, сами да приуговљавају, а особито пла-
нове и пројекте.

Б. О сазивању членова државнога Совјета, у засједање, и о држању засједања по части законодаелној.

21., Државни Совјет држаће засједања своја на предло-
жење попечитеља и на позивање предсједатеља, пошто о томе
Књаза извјести, ако се у месту Књаза наоди.

22., Главни секретар државнога Совјета настајаваће, да
се сви предмети, о којима ће се совјетовати, заједно с даном
и сатом, кад ће се засједање започети, у циркулар уведу, и
циркулар тај свакоме државноме Совјетнику и попечитељу нај-
мање један дан пре засједања разда:

Ако се који предмет кога Совјетника лично тиче, то он
не може тај дан у засједању присуствовати.

Акол' пак коме Совјетнику не буде могућно у засједање
доћи, то је дужан државноме Совјету јавити и узрок навести
који му прецјаствује.

23., Ако у засједању државнога Совјета сам Књаз при-
суствује, то он президира; ако би место Књаза присуствовао
наследник Књажества то овај предсједава; ако и овај неби при-
стуествовао, онда предсједава предсједатељ, који у присуствију
Књаза или Наследника до њи место занима.

24., Поредак, којим ће остали членови државнога Совјета у засједању места занимати, одређен је у чл. 5 овога указа.

25., Предсједатељ одређује поредак, којим ће се предмети у засједању представљати, мотри да се предписана правила при совјетовању набљудавају, испитује и сабира мњенија и по вишини њиној проглашује засједању закључења државнога Совјета.

26. Кад надлежни попечитељ предложене своје прочита, најпре почну давати мњенија своја државни Совјетници, старији за млађима; за овима попечитељи остали струка, а за њима, ако мњенија једнако буду подељена, предсједатељ. Чл. 70. устава.

27., При преслушавању попечитељски представлења у засједању, дужан је сваки државни Совјетник имати на уму 71 член Устава државнога, и противно мњеније своје у совјетовања протокол дати уписати, како види, да предложене правду и Устав државни, и законе земаљске вређа.

28., При давању мњенија у засједањима државнога Совјета противу предложена остали членова, треба свакоме ово набљудавати:

а., Да при читавању донешења и мњенија попечитељски о предметима сви присуствујући членови Совјета внимателно слушају представлења, и на миру седе, нити је слободно коме што онда читати или писати, нити предложене речима својима прекидати.

б., Да сваки член, који има што противословити или на предложене чије што представљати, обраћа слово своје, које свагда устмено бити мора, к предсједатељу Совјета.

в., Да у говору свом не повређује правила пристojности, и да речима својима никога не вређа, не пеца и на гњев не навлачи, но да мњеније своје подрепљује умним доказатељствама.

29., Закључења државнога Совјета по части законодателној немају своје силе, ако нису, поред предсједатеља и

и главнога секретара државнога Совјета, најмање четири попечитеља и четири државна Совјетника осим Њњаж. Синова у засједању били (чл. 69. устава).

30., Предмети, које државни Совјет по части законодателној совјетује и Њязу на одобрење подноси јесу следејући:

а., Све давање закона, или се оно касало заведења нови, или преиначавања и укидања досад суштествовавши закона;

б., Главни годишњи рачун о новчаним потребама и приходима државним;

в., Обште уредбе о начину, како би се ова или она струка правленија приводила у дјејство;

г., Пријуготовлења к закључењу државни уговора с другима државама, и тога ради нужни наставлења, у колико особити узроци не би у томе изјатија чинили.

д., Тужбе Совјета противу членова Совјета.

е., Годишња извјестија државнога Совјета о стању дјела државни и вообште и по свим струкама попечитељства, с показивањем, колико која напредује, и с показивањем препона, које им недају да напредују.

ж., Давање благородства, помиловања и одличија;

з., Постављање свију власти и именованье чиновника и официра војени, у колико не би особитим указом попечитељствама дозвољено било, да ниже чиновнике сами постављају;

и., Пресуде, које осуђују злочинце на смрт или робију, дужу од десет година, ради помиловања.

і., Дјела чиста војена, а имено: установљавање, постављање, изображење војске; лично отношење војени лица, као ухлеблење, аванцирање, отпуштање од службе и т. д. употребљавање, премештање, разређивање по касарнама; руковођење дјела главнога штаба; нагледање и одређивање на посао официра инцинирски и топцијски; набављање и држање у добром стању оружја и цебане; зидање и чување од квара тврдиња и војени зданија. Све ово донде, док се законом не

одреди, које ће предмете моћи попечитељ по правилу чл. 42. у одељењу своме свршивати; најпосле

к., Предмете, које Књаз Совјету пошље, и о њему мњеније узимате.

31., Сви ови предмети подложни су потврђењу Књажеском и немају своју силу, ако ји Књаз не одобри.

32., У засједањима законодателне части државнога Совјета, води протокол совјетовања и решења главни секретар Совјета, и ставља у њега не само садржање њино, него и основања, по којима је сваки член своје мњеније дао на кратко, но притом јасно.

33., При закључењу засједања, подписује сваки присујући член Совјета преднаведени протокол заједно с председатељем; а главни секретар противу подписује га и чува при себи тако, да га никому не показује, кромје членова Совјета и Књазу, коме се свагда на одобрење подноси.

34., Ако Књаз у Совјету не присуствује, то ће му се протокол совјетовања средством председатеља Совјета, главнога секретара и надлежнога попечитеља поднети на одобрење.

35., Ако Књаз совјетовани предмет одобри, то ће одобрење своје овим речма, подписом и печатом, и противоподписом секретара кабинета у протокол дати уписати: Прегледан и одобрен у . . . . .

МИЛОШ ТОЕД: ОБРЕНОВИЋ
КЊАЗ СРПСКИ.

*По висоцајшој заповести Његова
Височества*

Н. Н. кабинета директор (или
секретар).

И протокол Совјету вратити.

36., Ако ли га не одобри, (чл. 14 Устава) то ће с равним набљудавањем подписа протокол Совјету вратити, у

исти протокол уписаним, зашто га не одобрава, и с мњенијем како би требало да се преиначи.

37., Предмети, које законодавна част државнога Совјета рјешава, неморајући ји Књазу на одобрење слати, јесу сљедујући:

а., Толковање и изјаснење закона;

б., Распре између попечитеља разни струка о кругу дјелатности сваког од њи;

в., Распре између власти политически и судова;

г. Дозвољавање права грађанства и прирођенства Србскога;

д., Жалбе чиновника противу поступања попечитељски касателно званичнога запта.

е., Жалбе противу пресуда попечитељства просвештења у призренију цензуре.

ж., Сви предмети, о којима нема закони уредба по којима ће се поступити, осим они у чл. 30 наведени.

В. О засједању попечитељском, и о предметима, који се у одељењима попечитељским по сваки дан оправљају.

38. Засједања попечитељска држаће се сваке недеље најмање по један пут, под предсједатељством предсједатеља државнога Совјета и засједањем најмање четири попечитеља и главнога секретара државнога Совјета.

39., Предмети, који се рјешавају у попечитељским засједањима, јесу сљедујући:

а., Сви предмети, који се тичу буди чији политически права, за која се две стране терају, а имено:

аа., Све распре између судова окружни о кругу дјелатности њине;

бб., Све жалбе противу пресуда политически власти, кад би ко осуђен био да плати узаконену глобу за ђумручка (армицарска) преступлења. или за преступлења противу друге какове уредбе;

вв., Жалбе противу политически власти, кад би одрекле коме право какво, које би тражио, или кад би због кривице одузеле коме право, које он већ има, па кад би се то коме криво чинило.

б., Расматрање владања чиновника и официра, који би због неспособности, непокорности, небрежљивости, или други порока и преступлења заслужили, да се и званија лише. Но у овоме случају ваља, сзагда да присутствује и попечитељ правосудија мњеније његово саслушати, да нема што у призрењу правосудија примјетити.

40., У засједањима попечитељским водиће протокол савјетовања секретар онога попечитељства, у кога струку предмет спада. Ако би се предмет тицао више оделења, то ће председатељ секретара наименовати, који ће у засједању протокол водити.

41.) У засједањима попечитељским, у којима главни секретар државнога Совјета мњеније даје, треба сва правила набљудавати, која су од чл. 25. до 28. овога указа наведена.

42., Осим предмета у чл: 30. 37. и 39. наведени; и осим дипломатически, иностраном попечитељству предписани дјела, која ће попечитељ с Књазом у кабинету оправљати, — све остале предмете, о којима законим уредба има, рјешава попечитељ сваки у своме оделењу, у договору са председатељем и с главним секретарем државнога Совјета по сваки дан.

43., Ако ли не буду сва тројица једнога мњенија о коме предмету, онда остаје исти предмет нерјешен до првога засједања попечитељскога, у коме ће се по вишини мњенија рјешити. Но ако би предмет, о коме се попечитељ с председатељством није мого сложити или на брзу руку састати, итан био, то он има право, нуждна предпријатија учинити, и дјела, под својим личним одговором за добар успјех, у дјејство привести, и у првоме засједању попечитељскоме поступак свој јавити.

Г. О експедирању закључења државнога Совјета.

44.) Закључења државнога Совјета, била она законодаелне или законоизвршителне части, експедираће се у ономе истоме попечитељству, у коме је предмет за засједање приправљан.

45.) По свршетку свакога засједања настојаваће главни секретар државнога Совјета, да се сви рјешени предмети секретарима надлежни попечитељства одма раздаду; који су дужни столоначалницима и канцелистама разделити ји, и о преписима старати се.

46.) Сва сочињења, извјестија Књазу, и заповјести нижима властима сочињаваће секретари с придоданим им Столоначалницима и надлежним оделењима, и подносиће ји попечитељу и државном секретару на промотрење. Кад попечитељ с главним секретаром на сочињење примјечање: „да се експедира“ стави, и подписима својима потврди, онда се предаје сочињење експедицији на препис. —

47.) Свако експедирано рјешеније треба у протокол дјеловодни на кратко увести, и окончана дјела са свима прилозима и осталима у сојузу стојећима писмима архивару предати.

Архивар је дужан подписом својим у дјеловодни протокол истинито примлење предани му дјела потврдити, и у надлежном архиве оделењу чувати, пошто ји у архиве протокол уведе (чл. 78).

48.) Никаква заповест и никакова уредба законодаелне части државнога Совјета нема своје силе, на којој нема подписа у 10. члену државнога устава наменовани. Иста су правила и на осталима законоизвршителнима указима нужна, с том само разликом, што ће у почетку свакога попечитељскога указа место: „Милош Теод. Обреновић Књаз Србски и т. д.“ стојати: „По указу Његова Височества Књаза Србскога.“ —

Предложења и извјестија државнога Совјета к Књазу биће само предсједатељем и главним секретаром државнога Совјета подписана.

49.) Сообштавања између попечитељства да бивају, колико је могуће, устмена а у нуждном случају и писмена, средством извода из протокола или средством обични писама.

50.) Заповести државнога Совјета да се у колико особита обстојателства измену не налазе, само најближима и непосредствено подчињенима властима шиљу с подписом:

Н. Н. председатељ.
Н. Н. државни секретар.

„Књажески државни Совјет Србски
попечитељство внутрење
(финансије, или друго које) у
Н. Н. попечитељ

Исправничеству у . . . . .“ —

Начин писања је заповедајући; но попечитељи ће сами настојавати, да се при томе правила благонаравија и пристојнога уважања не нарушавају.

51.) Ниже власти дужне су у својима извјестијама, као и приватна лица у својима прозбама на Совјет, правила подчињена набљудавати, титулирајући Совјет:.

Високославни Државни Совјете Србски!

Испод овога позива на десној страни (хералдически, или с леве руке ономе који пише) ваља содржаније писма накратко назначити, и у извјестијама власти, ако су по налогу Совјета послани, и нумере експедиције налога на сљедујући начин ставити:

„По налогу № . . . . .
Извјестије

Исправничества (војенога команданта, или ко буде) вателно . . . . .“

Подпис ће од прилике бити:

„Покорно исправничество

Или покоран Н: (ако ко лично што преси).“

52.) Сви пакети и депеше у дјели инострани слаће се

Кабинету Књажескоме с надписом: „Кабинету Његова Височества Књаза Србскога.“

53.) Сви чиновници државнога Совјета дужни су у званичнима дјелима својима најстрожију тајну набљудавати, и уздржавати се од забрањенога соопштавања и вођења преписке о званични дјели с приватнима и онима лицама, која к Совјету не принадлеже; исто тако ваља им се чувати и од тајног или јавног подпомагања или држања атара људима, који што од Совјета просе; и од примања поклона, који би им се подносили, да ји ко на своју страну приволе.

Свако овоме подобно преступлење, казниће се одпустом од службе, и осталима у кривичноме закону одређенима казнима.

54.) Сви попечитељи и државни Совјетници, управљајући вовјереним им струкама, треба да се излишнога пискарања и уплетања у дужности подчињени власти чувају да се неби њина, сбштим дјелима нужна, дјејателност у којекаквим ситницама губила.

Труди ће се њини само по производима, које су у дјејство привели, цјенити, а не по множини писања и числу дјела.

55.) Ни једноме попечитељу и државноме Совјетнику није слободно без дозволења Књажескога дуже од 48 сати од свога званичнога места удаљити се.

Дозвољавањем нижим у Совјету служећим и осталима чиновницима државним, да се од званичнога места свога удаље, може надлежни попечитељ, у договору са предсједатељем и главним секретаром државнога Совјета, до шест недеља дозвољавати.

Својевољно удаљење носи за собом казни званичнога запта, а по обстојатељству премештање или одпуст од службе.

III. Дужности и права предсједатеља државнога Совјета.

56.) Поред права и дужности, које су предсједатељу државнога Совјета у чл: 6. 14. 21. 23. 25. 26. 27. 33.

34. 40. 42. 48. 55. 82. овога указа предписане, принадлеже њему највише надзирање свију струка правленија без разлике.

57.) Он је орудије, којим се Књаз са Совјетом разговара у случају, кад неби или сам дошао у засједање Совјета, или кад неби к себи позвао Совјет или попечитеља надлежне струке, у коју предмет предговора спада.

58.) Предсједатељ мотри на поступке свију членова и и чиновника државнога Совјета, и настојава, да сваки дужност своју по прописима точно извршава (чл. 28 — 41. и 53).

59.) Он у договору с главним секретаром државнога Совјета сабира обште производе свију дјела државни, и умуствује о средствима, како би се пут к благостојању народњем час пре прокрчио, и чини у свему томе Књазу устмена представлена, заједно с попечитељима, кад год види, да то полза обштенародна изискује.

60., Он има обшти обзор целога државнога трошка тако да у свако доба зна, да ли ће попечитељи с онима сумама, које су им у годишњем предрачуну дозвољене и у хазни државној кредитиране, на крај изићи или не; и да ли се закон финансијални, о тој струци сваке године издан точно набљудава.

IV. Обште дужности попечитеља и државни Совјетника.

61., На што су државни Совјетници вообште дужни мотрити, назначено је у глави 4 и 6. Устава државнога. Осим ови и горенаведени дужности дужан је

62.) Сваки попечитељ у оделењу своје нуждне потребе чинити, да повседневни преглед има о свему трошку новаца, који су му у годишњем предрачуну дозвољени; како ће се тим начином у свако магновење моћи оправдати; кад би год тога ради питао био.

63.) Сваки попечитељ дужан је не само мотрити на подчињене чиновнике своје струке, да ли набљудавају законе и

уредбе, но и придржавати ји к томе, да ји точно набљудавају и испуњују. Свакоме попечитељу пристоји право, казнити онога чиновника своје струке, по правилу, које ће се тога ради издати, који неби набљудавао закона и уредба издани.

64.) Сваки Попечитељ одговара Совјету и Књазу за точност и совјесност своји испита, за совјестност и безпристрасност доношења (реферата) свог о предмету, који у струку његову спада да ји преради.

Која дела коме Попечитељу понаособ припадају, описано је у глави VII. овога указа.

V. Дужности главнога Секретара Државнога Совјета.

65.) Предмети, који у дужност главнога Секретара спадају описани су у чл. 12. 13. 14. 22. 32. 33. 34. 41. 42. 45. 46. 48. 55. 59. 75. 76. 78. 79. 82. овога указа.

66.) Осим ови дужан је он надгледати сав внутрењи поредак дјела, како у обштој канцеларији Совјета тако и у свима частима његовим.

67.) Надгледати да се протокол и Архива точно држе по пропису.

68.) Настојавати, да канцеларија водећа рачуне, од свију рачуноводитеља у држави рачуне на време иште и получава, скоро прегледа и рјешава по правилу, које ће се скоро о томе издати.

69.) Мотрити, да у сачињенијама и експедицијама државнога Совјета, нема чега, што би противно било закљученијама Совјета, и против подписивати сва рјешенија и обнародовања Совјета за знак, да је предмет њин по законој форми закључен.

70.) Упућивати све ниже чиновнике общесовјетне и попечитељски канцеларија, како им ваља радити дјела своја, и непоуздане и рђаве опомињати к побољшању.

71.) Настојавати, да се сваке године зборник закона печата и свима властима шиље.

72.) Бити членом комисије, која ће испитивати способности они лица, која траже какво звање, или која су потребна за које.

73.) Главни секретар дужан је вообште потпомагати Предсједатеља Совјета у свима обстојатељствима, која би се у кругу дјејатељности његове појављивала, и руководи до-мостројенијем свију потреба Совјета.

74.) За редовно и точно оправљање свију ови дужности а особито у чл. 68. предписани додавање му се потребно число подчињени чиновника.

VI. Дужности канцеларије Архиве и Регистратуре.

75.) Сви су чиновници канцеларијски дужни, вручена им дјела незадржано и охотно свршавати, и повиновати се поучењу и заповести коју им попечитељ или главни секретар касателно њине званичне дужности да, а особито преступења чувати се, која су у чл. 53. овога указа запрећена.

Они су свагда, кад им год време допушта дужни, по одредби главнога секретара и Попечитеља, један другоме помагати.

76. Непосредствено надгледање чиновника у одељењима попечитељским, у регистратурама и писарницама, и њинога рада; точнога долажења у канцеларију на одређено време; раздавања, чистога и брзога оправљања послова, вручиће се у свакоме одељењу Секретару, кога Попечитељ с главним Секретаром Совјета избере.

77.) Секретари су дужни, доношења својима Попечитељима приуготовљавати, а у Попечитељским засједанијама и при решавању дјела у својима оделенијама протокол водити, концепте сачињавати, чисте преписе прочитавати и доле на

ивици свакога чистога писма име своје подписивати за доказатељство, да је препис сходан оригиналу; даље дужни су секретари закључења државнога Совјета, била она, у засједанијама или у оделенијама окончана, у записку Архиве ако је могуће истога дана, кад је ствар рјешена, дати уписати, и сва окончана дјела Архиви предати. чл. 47.

78.) Архивар и Регистратори сваки за се одговарају за точно набљудавање плана Архиве и Регистратуре; за прибранање и редовно чување дјела; за поуздано чување и прегледање Архиве вообште и обдржавање свију протокола у своме реду, који се у Архиви воде. О свима дјелима, која су уведена, окончана, или још неокончана, код Референта или још на другом месту налазећа се; треба да се свака три месеца главноме секретару државнога Совјета преглед предаје.

79.) Главни секретар Државнога Совјета одредиће најспособније у рачуну чиновнике, који ће у рачуноводителној части канцеларије Совјета рачуне прегледати, и о домостроитељству Совјета рачун водити.

80. Столначалници заступају место попечитељски секретара, и подпомажу ји у свима струкама њени дужности.

81. Канцелисте су за свако затезање с послом под одговором. Њима је забрањено сачињења преписивати пре, него што концепт по чл. 46. овог указа буде попечитељем и главним секретаром одобрен.

82.) Писари и кописите, који би за време били у канцеларију Совјета примљени, дужни су сва ова правила набљудавати, која су за чиновнике преднаведена. Њи ће попечитељ у договору са Предсједатељем и главним секретаром државнога Совјета отпуштати, кад се год послови умале и излишни постану; а тако исто и примати за време у службу кад се послови умноже.

83.) Кад се у самом заданију или близу државнога Совјета пожар догоди, дужни су сви канцеларијски чиновници и служитељи, осим они, који би сопствена кућа или обитали-

ште било у опасности, у канцеларију доћи, како би у нужном случају Архиву или остала акта од ватре отели.

VII. Особите дужности Попечитеља.

A. Дужности Попечитеља правосудија.

Попечитељ правосудија дужан је :

84.) Основати, списати, прегледати и толковати законе грађанске и кривичне, и законе поступка судејског у грађанским и кривичним парницама.

85.) Истолковати законе исте, ако би било што замршено у њима.

86.) Основати, поправити и надгледати све што служи точноме и совјестноме извршавању закона или се судило за главу или за друге парнице.

87.) Бранити независност судења и званија судејскога, и правила судења од свакога другога.

88.) Устроити судове, и предлагати лица, која су способна за судије.

89.) Старати се да се позадају тавнице и затвори, и друга зданија која су судовима нужна.

90.) Мотрити, да судејске власти не прекораче границе, која им је предписана.

91.) Помагати судејским властима, ако би се родила распра какова између њи и други власти, да се она по суштествујућим законима рјеша.

92.) Предлагати да се кривци помилују, или да им се одпусти што од казни, коју су им судови пресудили.

93.) Предполагати вообште све, што је по гласу суштествујући грађански закона задржано за Књаза да рјеша или допусти.

94.) У попечитељству правосудија одредиће државни Совјет четири члена државнога совјета, који ће донде док се

обштенародни велики Суд не устроји, у трећем степену под председатељством попечитеља правосудија судити (чл. 78. надпис в. државнога Устава).

95.) У овоме ће суду протокол совјетовања водити један од секретара попечитељства правосудија, кога Совјет избере.

96.) Дјела судејска држаће се одвојена од административни тако, да се устроити се имућем Суду великоме лакше предати могу, кад томе време дође.

В. Дужности попечитељства внутрени дјела.

Попечитељ внутрени дјела дужан је:

97.) Старати се, да се чува и одржава у цјелости земаљски устав, права поједини лица, и цели обштина, правила по којима су скупштине обштински, срезки, и окружни старешина устројене.

98.) Разделити Србију на окружија, Срезове и обштине.

99.) Устроити Статистику Србије.

100.) Пазити на границе Србије и чувати ји, пак, ако би се родила распра каква за њи, а оно да се договори с војеним попечитељем, како ће ји бранити.

101.) Бринути се о пописивању Срба, који су способни за војску; и устроити внутрену војску, која ће бити полицијом внутрености; ово у договору с попечитељем војним.

102. Старати се за конаке и рану војске, кад путује.

103.) Завести полиције, и предписати Исправничествама обште уредбе, како ће се мир и поредак у земљи и на граници одржавати, како ли полицајна војска по земљи расположити; ово последње у договору с попечитељем војени дјела.

104.) Мотрити да се у земљи тајна друштва не држе, и списати правила противу њи.

105.) Мотрити на просјаке и друге скитнице.

106.) Основати зданије, и издати заповести, у ком и по којима би се могло дати посла беспосленицима и кривцима.

107.) Предписати правила, како треба давати паспорте онима, који иду по земљи путовати.

108.) Подићи и уредити нуждне тавнице и бринути се о њима по уредбама, које би попечитељ правосудија предписао.

109.) Постарати се, како ће се сиротињи помоћи и посла дати.

110.) Завести средства, којима би се предупредили пожари и други несрећни случаји по варошима и селима, и старати се како би се онима помогло, које би такви случаји постигли.

111.) Настојавати, да се по варошима и селима добре и здраве куће граде, и све по једном плану.

112.) Заводити заведења, из који би се у време нужде могло што позајмити људма, који би имали посла каква да сврше а немају средства к томе.

113.) Старати се, да се трговина, занати, и фабрике дижу, и завести тога ради панађуре и недељне вапаре, и одржавати поредак на њима.

114.) Старати се, како би се земљедјелија, скотоводство, и свиловодство подигло, како ли виногради и воћњаци садили.

115.) Чувати шуме од штете по науци шумодјелија.

116.) Завести једнаке мере, и пазити да се свуда набљудавају.

117.) Завести и уредити поште и управљати њима.

118.) Руководити прављењем путова, мостова и брана, давати мњеније, којим би се начином разрезом трошак нуждан овоме дјелу, и пазити, да се уредбе о томе издате набљудавају.

119.) Изнаћи средства, како би се страни људи у Србију насељавали, и олакшавати им насељавање.

120.) Пазити на здравље народа; и подићи тога ради и издржавати како у земљи тако и по границама нужна томе заведења и болнице, да се неби куга или друге приљепчиве болести у земљу увукле.

Списати уредбе, како ће се мртваци прегледати, и, повраћати у живот полумртви, где ли ће се прави умрлици закопавати, и какви гробови за њи да се граде.

Списати заповести, каквим лекарима слободно је лечити; и забранити, да се неби они у то упуштали, који нису науке лекаарства слушали.

Завести школе за хирурге и бабице, марвене лекаре и апотекаре.

Определити таксе свију ови.

121.) Пазити да се разне струке неблагонаравности у Србију не умножавају.

122.) Надзирати, како обштине руководе и употребљују обштинска добра, и настојати, да се ове међу собом братски љубе.

123.) Старати се, да се подигну обштеполезна зданија кромје војенни.

124.) Представити лица, која би способна била к звањима сваке струке внутрењег правлења.

125.) Мотрити, да се наставлења, дана властима внутрењег правлења, точно набљудавају, и да се неби ове међу собом трле, а гди би и то било, онде по суштествујућим законима распра да се рјеши.

В. Дужности Попечитеља финансије.

Попечитељ финансије дужан је:

126.) Саставити точан преглед свега државнога добра, било то у непокретнима или покретним стварима, у готову или у дуговима, које су људи држави дужни.

127.) Бринути се, да ова добра и ствари не долазе другоме коме у руке, коме не треба да долазе, и одузети ји од ови, који би ји насилним начином присвајали.

128.) По томе бранити све користи државе, и судити се за њи са сваким, који би у њи дирнуо; развје ако се распра за њи каса и иностране државе.

129.) Управљати свима приходима, који из добара из-
тичу, или који се из данака државни рађају.

130.) Прегледати, да се части добара државни једна
по једна, продати могу, ако обштенародно благостојање то
изискује, и ако се приходи државни тим не умаљују.

131.) Прегледати, да се непокретна добра на краће
или дуже време даду под аренду.

132.) Ползовати се риболовом или за рачун државе, или
давањем под аренду.

133.) Завести фабрике стакла, артије, чоје и остали ру-
кодјелија о трошку државном.

134.) Управљати данцима, и основати начин, како би се
ови најправичније разрезали, и дознати, како села, срезови
и окружија своје трошкове разрезају.

135.) Управљати ђумруцима и арендама, и предлагати
тарифе касајуће се ови дација, и

136.) Издавати законе финансијалне, и пазити, да се
точно набљудавају.

137.) Пазити на сав државни трошак.

138.) Отворити кредит другим попечитељствама по про-
пису финансијалног закона.

139.) Руководити новцима, који су опредељени за тро-
шак попечитељства финансије.

140.) Уредити власт за прегледање рачуна свију власти
и над њом надзирати.

141.) Давати рачун о свима расходима државнима сваке
године, Совјету Књазу и народној скупштини.

Г. Дужности попечитеља Књажескога дома и инострани дјела.

Попечитељ књажескога дома и инострани дјела дужан је:

142.) Чувати и бранити степен достоинства Књаза Срб-
скога сироћу страни држава.

143.) Бранити права и користи Књаза Србскога спрoћу исти држава.

144.) Он ће водити преписку коју би Књаз Србски имао са страним владјетелима.

145.) Он ће закључавати уговоре, које би Књаз Србски у дјелима своје фамилије са страним државама имао.

146.) Он ће чувати права и користи Србије у свима одношенијама њеним к страним државама.

147.) Он ће чувати и бранити права и дјела Срба, који се у страним државама налазе код правитељства ови.

148.) Он ће чувати и у цјелости држати уговоре са иностранима силама, и настојавати, да се они у дјејство приводе.

149.) Он ће водити преговоре и преписке са странима правитељствама, и с агентима њеним, који би од њи у Србију били послани.

150.) Он ће давати настављење Србским агентима, који би се у страним државама налазили.

151.) Он ће вадити Србину допуштење, да може изселити се у стране државе, и изнеги имање своје из Србије.

152.) Он ће прегледати и управљати прошења иностранаца, који би ради били населити се и уродити у Србији.

153.) Он ће подписивати паспорте Србина, који би ради били по дјелима својима у стране државе, а тако и писмена дјела, која би ишла у ове.

154.) Он ће подписивати допуштења, која би Књаз Србски давао Србима, који би ради били ступити у грађанску или војену службу страни држава.

155.) Он ће подписивати и допуштења, која би Књаз давао оним Србима, којима би страни владјетели слали ордене, друга одличија и пензије.

156.) Он ће слати одличија Србска људма, који би поданици страни држава били, а заслуженима учинили се о Србији.

Д. Дужности попечитеља војени дјела.

Попечитељ војени дјела дужан је:

157.) Устроити и подићи војску.

158.) Мотрити на уредност и полицију војске.

159.) Снабдјети војску са свима потребама: с оружјем, оделом, коњма, касарнама, и другим војеним потребама.

160.) Бринутн се о набављању грађе, која би нужна била за све струке војске.

161.) Издати законе војене како у призрењу службе и упражњавања у оружију, а тако и за награђивање заслужни, а казнење скрививши што војника.

162.) Надзирати на судове војене у особитим кривицама војске.

163.) Старати се за премештање и кретање војске и војени преноса.

164.) Водити сав трошак на војску и држати точан и совјестан рачун о њему.

165.) Предлагати обнародовање опроштења војницима, који би побегли.

166.) Старати се о средствима, којима би се здравље војника одржало, и о болницама и другима за војску полезнима заведенијама.

167.) Зидати поправљати и чувати мјеста, у којима се оружје и војене потребе држе.

168.) Предлагати, да се војска у овом или оном призрењу у веће савршенство доведе.

Е. Дужности попечитеља црквени дјела и народнога просвештења.

Попечитељ црквени дјела и народнога просвештења дужан је:

169.) Пазити на сва одношења цркве православне к другима вјероисповједанијама, од који се обштине налазе у Србији, и одржавати о томе издане законе.

170.) Мотрити на извршивање богослуженија.

171.) Прекратити светковања, која су за укидање, и која народ из сујевјерија држи, по преслушању свештеничке власти (синода).

172.) Мотрити на закључења Синода.

173.) Испитивати све уредбе, које би духовне власти по Србији издавале.

174.) Мотрити да грађанске и духовне власти не прекорачују граница, предписани им у призрењу црквени одношења, црквени добара, и црквени заведења.

175.) Бринути се о подизању нуждни цркви и парохијални кућа, по преслушанију мњенија Синода.

176.) Подићи заведења, која служе к изображењу и поправљању свештенства, такођер пошто о томе мњеније Синода саслуша.

177.) Мотрити на оно, како се руководе и на што се употребљују новци, опредељени к разнима богоугоднима заведенијама.

178.) Знати, на колико се епархија и парохија дели Србија.

179.) Бринути се о свему, што се каса школе и воспитања деце, за коју да се заведу мале и велике школе, гимнасије и академије.

180.) Старати се, да се изобразе добри учитељи.

181.) Подићи свему томе нужна зданија.

182.) Надгледати, како се руководе и употребљују новци и други приходи, које би правитељство Србско одредило на издржавање школа.

183.) Старати се, како би се фондови школски умножили, и најполезнијим начином употребљавали к напредовању наука.

184.) Помагати младиће, који имају особите дарове ума годишњом плаћом.

185.) Помагати попечитеља внутрени дјела, подизати занате, установљавајући школе за ње.

186.) Подићи и нагледати библиотеку.

187.) Управљати државном типографијом.

188.) Старати се, да се нуждне ствари са страни језика на Србски преведу.

189.) Подпомагати учена истраживања, и настојати, да се издаду на свјет стари рукописи, који би се налазили по манастирима и црквама, а могли би служити к ползи народној.

190.) Заводити учена друштва.

191.) Предлагати лица, која су способна за учитеље, и за предлагање наука и заната.

УПІ. О Књажеском кабинету.

192.) Књажески кабинет је орудије, преко кога књаз писмена предложења државнога Савјета прима, и предложења своја због приуговоренења закона и остали указа Совјету шаље.

193.) Све дужности Попечитељства инострани дјела го-реописане под надписом Г. (чл. 142 — 156.) свршиваће се у књажескоме кабинету, под именом Књаза и противоподписом надлежнога попечитеља осим давања пасоша изван Србије, које ће само Попечитељ подписивати:

194.) Остале експедиције Књажескога кабинета осим инострани дјела, противоподписиваће кабинета Директор, или његово место заступајући секретар.

195.) Без противоподписа у преднаведена два члена опоменути, да се ни један указ Књажески не набљудава, јер ће се сматрати као да је подкраден, и биће сваки под строгим одговором, који се по свакој неуредној форми поведе.

196.) Кабинет ће састојати из Попечитеља инострани дјела, и више членова одређени из числа држав. Совјетника.

Директор кабинета свршује у отсуству или у случају болести попечитеља, поред дјела кабинетски, које му Књаз по сваки дан наложи, и остале дужности, које су попечитељству инострани дјела одређене.

197.) Печат кабинета једнак је печату Совјета и у виду и у величини, но с надписом у наоколо: „Кабинет Књаза Србског.“ —

Кромје овога печата биће у кабинету јошт један печат у нечему већи од печата државнога Совјета, са Грбом Србије, над њим отвореном круном и порфиром, који ће символ бити опасан вјенцем од растовога и маслинога листа и с надписом у наоколо: „Милош први, Књаз Србски.“ Овим печатом печатаће се дипломе, које ће Књаз заслуженим о Србији лицама давати.

198.) Сва званична предложења и потврђења предложени закона и указа, које ће Књаз рјешавати и државноме Совјету на извршење слати, и све остале Књажеске заповести, биће од Ђурђева дне текуће године печатане печатом кабинета, а дипломатически, попечитељству инострани дјела припадајући предмети печатом попечитељским.

199.) Правила предписана за канцеларију, експедицију, и регистратуру државнога Совјета, ваља и у кабинету набудавати.

IX. Зақључење.

200.) Плаћа чиновницима и државнога Совјета одредиће се особитим указом.

201.) Указ овај ступа у дјејство од Ђурђева дне, а међу тим нека свршује Совјет и кабинет све дужности своје по дојако сушествовавшима правилима.

Државноме Совјету налажем, да Указ овај у Зборник закона уведе, а Попечитељству, да настоји, да се точно набљудава.

Дано у Крагујевцу 14. Февруарија 1835.

МИЛОШ.

Предсједатељ: **Ђоца Марковић**, Попечитељи: **Лазар Теодоровић**, **Димитрије Давидовић**, **Алекса Симић**, **Аврам Петронијевић**, **Милета Радојековић**, Државни Секретар **Стефан Радичевић**.

УСТРОЈЕНИЈЕ ДРЖАВНОГА СОВЈЕТА.

1. Устројеније и круг дјејателности државног Совјета.

Член 1. Државни је Совјет у Србији највиша, непосредствено под књазем стојећа, власт.

2. Он се састоји из једног президента, једног вицепрезидента, неодређенога броја државни Совјетника, и једног канцеларије директора.

3. К свршивању канцеларијски дјела придодаваће се Совјету потребан број секретара, и остали нижи чиновника и писара.

4. Њему су све остале власти у Србији подчињене, и примају од њега наставленија и преко њега указе о свима дјелима внутренога државнога правленија, и подносе му о свему томе предписана извјестија и рачуне.

5. Поред *дужности*, које су *државноме Совјету* у Уставу земаљском одређене, припадају му и ове: да чува правду и законе земаљске; да уређује и надгледа судове, да право по (законима) суде, и парнице дуго не повлаче; да чува височествено право књаза по свој Србији; да се стара о напредном и пробитачном *земљедјелију, занатима, трговини*, и да даје људима нуждна томе објавлења; да настоји, да се *добри друмови и здраве куће и остала зданија по Србији граде*; да се *школе и остала учебна и полезна заведенија подижу*; да *надгледа и управља државна добра сав државни приход и расход*; да *саставља државну статистику*; да *устројава све внутренога правленија у најобширнијем смислу*; да *обдржава личну слободу јавни мир*

и поредак; да се стара о обдржанију живота здрављу и распрострањенију лепог обичаја народног; да изриче пресуде у трећем степену по прописаноме начину; да о свима овима струкама нуждне законе и уредбе саставља, књазу на одобрене подноси, и по добивеноме одобренију, да их у дјејство приводи, да поучава све остале власти, надгледа и придржава к тачноме свршивању званичне дужности све чиновнике и јавне служитеље; једном речи, да се стара о напредку свега, што се к општем благостојанију клони.

6. Државноме Совјету пристоји право, а и дужност му је, мотрити на предмете, о којима нема закона или уредби, па такове приуготовљавати и подносити ји књазу на рјешеније, а по добивеном одобренију владати се по њима, без даљег обтерећивања књаза новим питањем.

7. Совјет ће сваке године о Митрову дне састављати предрачун о свима онима државнога правленија потребама, које књаз на Совјет одложи; подносиће га књазу на рјешеније, и по добивеном одобренију примаће из државне азне одобрене сумме.

8. Књаз ће сваке године по једанпут, било о скупштини или осим скупштине торжествено Совјет полазити, у њему обширно извјестије о свима струкама дјела државни, о стању целог народа, и општи преглед рачуна о учињеним државним трошковима с понизним представленијем Совјета примати, како би се ова или она струка правленија у бољи ред довела, и како би се благостојање народно боље узвисило.

9. Државни Совјет дели се на два одјеленија: уредбено и судечно за свако одјеленије одредиће се по половине државни Совјетника. У уредбеном предсједаваће президент, а у судечном вице-президент. Членови обадва ова одјеленија у општем засједанију састављају Совјет. Свако одјеленије Совјета имаће особиту канцеларију и архиву.

10. Одјеленије уредбено занимаће се са свима струкама државнога правленија осим судејске.

11. Одјеленије судечно занимаће се с пресудама како у грађанским и пупиларним, тако и у казнителним дјелима, и приводиће у дјејство оне пресуде, којима се не одреди већа казни од 40 штапова. Све остале пресуде, којима се већа казни одреди, подносиће ово одјеленије обштем засједанију државнога Совјета исто тако, као и парнице, у којима би се против пресуде овог одјеленија даље ко жалио.

12. У свима важнима предметима представљаће Совјет књазу своја извјестија, представленија и вопросе, и свршиваће ји онда, пошто о томе књажеско рјешеније получи. (чл. 6); а маловажније и оне предмете, о којима има предписани правила, како ће се поступати, рјешаваће и свршаваће Совјет сам; а најпосле предуготовителни и обични предмети, свршаваће се у надлежним одјеленијама.

13. Важни предмети, које Совјет из обштега засједанија, у сваком догађају књазу на потврђеније подноси јесу сљедујући:

а., све давање закона, или се оно тицало заведенија нови, или преиначавања и укидања до сад суштествовати закона, или њинога изјасненија.

б., обште уредбе о начину, како ће се ова или она струка правленија приводити у дјејство;

в., главни годишњи рачун о новчаним приходима и расходима државним; и о потребама свима (чл. 8);

г., постављање нови власти и заведенија, и именованье, премештање и одлучавање од службе свију чиновника.

д., годишња извјестија Совјета о стању дјела државни и вообште, и по свим струкама, с показивањем колико која напредује, и с показивањем препона, које им не дају, да напредују (чл. 8);

е., тужбе противу членова државног Совјета.

ж., предлагање за одредбу, који ће од чланова државнога Совјета у ком одјеленију засједавати, и у догађају потребе представленија да се који член из једнога одјеленија у друго премести; или да се у вилајет пошље, да исправни-

чества и остале власти прегледа, да ли дужности своје точно испуњава;

з., давање благородства, привилегија, помилованија и различија;

и., обштинска прошенија, да учине међу собом прирез, поради какве обштинске потребе;

і., предрачуни за разне потребе, које се из државне азне плаћају, и које превазилазе 50 талира.

к., прошенија свију чиновника њему подложни за одпуст од службе, или за дозвољеније удаљенија од службе исправника и на најмање време; а за ниже чиновнике на дуже време од 15 дана у Србији, а изван Србије и за најмање време.

л., одпуштање Срба од Србског поданства;

м., судевна рјешенија, која превазилазе казни од 50 штапова;

н., пресуде преступака чиновника, макар какви ови били;

Сви ови предмети подложни су потврђењу књажеском и неимају своју силу, ако ји књаз не одобри.

14. Маловажнији предмети, које Совјет обште засједателно рјешава и извршује, неморајући ји књазу на одобреније слати, јесу сљедујући:

а., примање страни пришелаца у поданство Србско, пошто се законом за то одређени рок наврши;

б., набљудавање полиције дневнога мира и поредка, чувањем, да се зли људи и скитнице са стране у Србију не довлаче; заповедањем исправничествама, да на такве људе, на просјаке и на онаке, за које се незна, чим се занимају, и од каквог рада живе, добро пазе, и у вилајет њин враћају; а предписивањем правила, како треба пасоше давати, како ли стране пасоше прегледати, и како с онима поступати, који без пасоша у туђе место дођу;

в., издавање закони уредба, како би се земљедјелије, занати и трговина у бољи ред довела, како ли шума од

штете чувала; и издавање трговачки, занатлијски и шумарски објавленија за дрва грађу и остале шумне производе;

г., прегледање свију дјела и доода исправнически поискивањем његовога дјеловодства и таблични прегледа азне исправническе на рассмотреније, и давање нуждни упуствованија за будуће догађаје, кад у дјеловодству што опази, да није путно било.

д., примање од свију ђумрукана, скела, типографије и остали заведенија месечни, тримесечни, полгодишњи и годишњи таблични извјестија о свему, што је обштем прегледу цјеле трговине и свег ђумручког и осталог прихода и расхода нужно; и поучавање свију ти заведенија.

е., рјешенија предрачуна о свима потребама по Србији, које се из државне азне подмирују, и набављање потреба канцеларије Совјета, које за сваку по особ потребу не би превазилазиле 50 талира;

ж., сабирање свега штатистическога знања описивањем броја и стања народног;

з., дозвољавања удаљенија од службе до 15 дана свију чиновника државни, који су нижи од капетана (чл. 13 надп. в);

и., примање и рјешавање годишњи прегледа од свију исправничества о поравнањима, пресудом или иначе окољчанима и о неокончанима при суду парницама; о броју позаторани, осуђени и одпуштени злочинаца и криваца; о броју пуцила, вредности њинога имања, о таторима, и о начину, које је имање маљолетни на вајду дано, и је ли осигурано? Све ово по табличним прегледалицама и прописима, које ће Совјет исправничествама предписивати;

и., прегледање и рјешавање свију грађански парница, у којима би се парничари на пресуду кога од одјеленија државнога Совјета даље позивали, по суштествујућим правилама, и по онима, која ће се у напредак издати;

к., прегледање и рјешавање свију злочинствени и кривични пресуда, које се морају къазу на промотреније слати (чл. 13 надп. м. и. н.).

15. Осим ови предмета сви се остали, о којима има уредба, како ће се поступати, као обични сматрају, и ови ће се у надлежним оделенијама рјешавати, како год и они, који су у чл. 12 наведени, и предуготовителни сирјеч они, који су довршетку какве ствари нуждни, и који би се по томе од надлежни власти зактевали;

16. Државни Совјет да се неупушта у рјешавање они дјела, која су одређена, да се у одјеленијама свршавају; а ни Совјет ни његова одјеленија у она дјела, која су нижима властима одредбом вовјерена, већ ако да се дјело нужно свршити мора, и одлагања не трпи.

17. Улазак у канцеларије, архиву и регистратуре државнога Совјета забрањен је свакоме, који к Државноме Совјету не принадежи.

Засједанија државнога Совјета јесу тајна.

II. Дјеловодство.

18. Сви пакети и сва дјејанија, била она од књаза или од које ниже власти или од каквога приватнога лица државноме Совјету послани, ваља да се отварају пред президентом, и одма да се предају директору канцеларије, који ће пакете и сам моћи одпечаћивати, ако се ни президент ни вицепрезидент не би у Совјету догодио.

19. Како се које дјело директору отворено преда, или га сам отвори, дужан је он назначити дан и годину кад га је примио, на њему назначити одјеленије, коме принадежи, и дати да се у дјеловодни протокол уведе, и надлежном одјеленију преда.

20. Протокол овај подносиће директор канцеларије сваки дан президенту Совјета, да би овај непрестано знање имао о свима дјелима и кадар био, о свему одговор дати, о чему би га год књаз, кад к њему отиде, запитао.

Исти протокол стоји и осталима членовима државнога Совјета отворен.

21. Колико год у једноме дану предмета дођу, ваља ји одма онај исти дан, у протокол завести и ако је могуће све регистирати, тако да се све што је у протокол заведено, лако доцније наћи може.

22. Кад се дјело у надлежно одјеленије преда, ваља га за засједаније приуговорити. Приуговореније дјела за засједаније одјеленија состои се у томе, што ће се на особитом листу, пошто се ствар добро испита и исеђди, цело теченије дјела написати и исприповедати, како ће членови Совјета цело дјело подробно моћи разумети, и по њему закљученије учинити, не морајући на ново зактевати, да се сва акта читају.

23. Пошто се свако приуговорено дјело у засједаније одјеленија донесе и Совјетницима прочита, ваља на другој половини истога листа мњеније Совјетника уписати и закљученије по вишини мњенија ставити, ако је предмет такав, да одјеленије изречену пресуду само може извршити, не морајући је обштем засједанију Совјета на рјешеније поднети. Ако ли је дјело таково, да се по чл. 13 и 14 у обштем засједанију рјешити мора, то ће се само по вишини мњенија, која ће се с узроцима у особити савјетовања протокол завести, *закљученије* на преднаведени лист ставити.

24. При сочинявању ови приуговоренија за засједанија ваља набљудавати ова правила:

а., да се у приповедању прошли догађаја ред метри, како је један за другим сљедовао, а остала одношенија, која би се исти догађаја тицала, и к бољем изјаснењу служити могла да се онако уреде, како се она узајмице боље изјасњавају или подкрепљавају;

б., да се питања и оне тачке, које се за главне не држе, од главни тачка и вопроса раздвоје, промотре, и да се према втеченију њином на главни вопрос у ред ставе;

в., да се узроци, закони и она дјела, која мњеније подкрепљавају, а исто тако и све остало што у дјело спада, ако је нужно, од речи до речи наведе; и на против тога

г., све изостави што не припадажи к ствари, и да се најпосле

д., свакога Совјетника мњеније с узроцима и закључењем јасније и краће и с онолико точки наведе, колико је точка требало рјешити;

25. Кад се год предмет који тиче какве занатлијске мајсторске или трговачке струке, свагда ваља, што се самога занатнога вјешества тиче, на закљученије приуготовленија, и мњеније надлежно у томе вјештака саслушати.

26. Државни Совјет држаће сваке недеље два засједана, једно за решавање дјела уредбени, а друго за решавање дјела судевни. Президент има право и осим одређени дана засједаније сазвати, ако које дјело дође које одлагања не трпи. А ако би се догодило, да у одређеноме времену не би од одјеленија приуготовитељни дјела дошло, онда се може одређено засједаније и пропустити а одјеленија држа ће своја засједанија сваки дан осим празника и они дана, кад се засједаније Совјета држи.

27. Президент заузима у Совјету прво место, до њега с' десне стране вицепрезидент, или ако би овај одсуствовао, најстарији Совјетник, с леве млађи Совјетник и тако на ниже свагда старији с десне руке президента а млађи с леве. Старешинство се броји од онога дана кад је ко државним Совјетником наименован, или ако више њи у једанпут буде постављено, по реду којим су у указу књажеском именовани. Они осим директора канцеларије, имају сваки по једно одсудно мњеније.

28. Засједаније ће се започети с тим, што ће президент узети пред њим постављени дневник, и по реду у њему уведени нумера зактевати, да се представленија читају. Како президент који предмет из протокола, да се прочита закте, одма ће директор канцеларије исти предмет прочитати.

29. Како се које дјело прочита, запитаће президент најмлађега у чину Совјетника, имали што противу представљенога закључења примјетити, па кад примјечанија овога са-

слуша, онда ће запитати и остале Совјетнике редом, о њиноме мњенију, пак пошто сви редом, најпре млађи, па за овима старији, мњенија своја искажу, онда ће по вишини мњенија обзнанити засједанију закљученије државнога Совјета.

30. При сабирању мњенија Совјетника, ваља да се председатељ чува, да не би своје мњеније којим нибуд начином изјаснио пре, него што од Совјетника мњенија покупи; пак почем мњенија њина саслуша, и види да су једнако подељена, онда тек своје мњеније да изјави.

При једнако подељеним мњенијама, рјешава се предмет по мњенију оне стране, на коју президент пређе. Но ако би се догодило, да буду членови, на више не једнаки мњенија подјељењи, онда се предмет у Совјету не рјешава, но подноси се књазу с назначенијем свију мњенија. При давању мњенија у засједанију противу предложенија остали членова, дужан је сваки Совјетник ово набљудавати:

а., да при прочитавању представленија сви присутствујући Совјетници внимателно слушају, и на миру седе; нити је слободно коме онда што читати или писати, нити предложеније речима својима прекидати;

б., да сваки член, који има што противословити, или на предложеније чије што примјетити, обраћа устмено слово своје к председатељу, и то онда тек, пошто се представленије прочита.

в., да у говору своме не повређује правила пристојности, и да речима својима никога не вређа, не пеца и на гњев не навлачи, но да мњеније своје подкрепљује умним доказатељствама.

31. Председатељ дужан је свакога Совјетника саслушати, који би год што имао против чијег предложенија: и онда му ваља тек мњенија по чл. 29 покупити, почем членови на питање његово јаве, да немају шта више примјечавати. Осим тога има президент право, свакога Совјетника, који би противу преднаведенога члена што погрешно, на поредак опо-

менути, и у догађају упорства удалити га из засједанија и после књазу догађај јавити. Ако ли би Совјетници због неслоге распу започели, има право председатељ прекинути засједаније, и искати од њи писмена мњенија, и представити ји књазу. То исто право припада и председатељима одјеленија, с тим додатком, што ће они по обстојатељстама дужни бити, упорнога президенту тужити.

32. Закљученија државнога Совјета о важнима предметима (чл. 13) неимају никакве силе, ако нису осим президента и директора канцеларије најмање јошт 6 а у маловажним 4 државна Совјетника, у засједанију била. А исто тако и закљученија ког од одјелења неће имати никакве силе, ако с председатељем нису најмање јоште два Совјетника у засједанију била.

33. За доказатељство подпунога числа Совјетника за засједаније, и за доказатељство законога преслушанија и совјетованија свију у засједанију читани предмета, у колико се међу овима неби наодило закона и правила, који се морају на потврђеније вишој власти подносити написаће директор (а у одјеленијама секретар) на чистом табаку нумере у дневник уведени и закључена дјела, заједно с бројем засједанија и с даном, у који је засједаније држано. Овај табак подписаће председатељ први за њим сви остали Совјетници млађи за старијим, а директор према подписаће (или секретар) ако су предмети у одјеленију савјетовани. Овако подписаном табаку приложиће се сва представленија која су год у онај дан у засједању закључена и све заједно прошиће се јемственком (authenticum) које ће заступити место протокола совјетованија, и која ће директор (а у одјеленијама секретар) чувати, и вишој власти на размотреније подносити, кад се год заиште.

34. У оним засједанијама пак, у којима се о законима и осталима књажескоме потврђењу подложнима важнима предметима совјетовало буде, водиће директор протокол совјето-

ванија и рјешенија, а ставља ће у њега не само содржаније њино, него и основанија, по којима је сваки член своје мњеније дао, накратко, но при том јасно; који ће сви, који су у Совјету присутствовали по преднаведеноме члену подписати, а директор при себи чувати. Па и овај протокол, као и свако друго дјело, које се у Совјету закључи, или из Совјета изда, ако се из више табака састоји, ваља да се јемствеником прошије, и крајеви јемственика, печатом државнога Совјета упечате.

Отац са сином, таст са зетом, два брата и два братучеда, немогу у једно време онаки членови Совјета бити, да оба двојца одсудно мњеније дају.

У сљедујућим пак догађајима, не може Совјетник у засједанију Совјета присутствовати, а јошт мање одсудно мњеније давати:

а., ако се предмет тиче њега, његове супруге, и његовог интереса; или

б., интереса његове родбине, до четвртог степена закључително.

Совјетник дакле, кога би се једно од ових обстојатељства тичало, дужан је то одма јавити, како ред дође, да се такво дјело у Совјету чита, како би му се одма дозволило, да одступи, и то под казни плаћања накнаде, ако би застјањем и чрез то мњенијем својим коме какву штету нанео.

35. Закљученија државнога Совјета, експедираће се у канцеларијама надлежни одјеленија.

36. По свршетку обштег засједанија настојаће директор канцеларије, да се сви рјешени предмети секретарима надлежни одјеленија одма раздаду на израђеније концепта сходних закљученијама, и настојавање, да се концепти на чисто препишу и час пре експедирају.

37. Свако таково сочиненије, дужни су секретари директору канцеларије донети на прочитаније, ког је дужност мотрити, да нема што у њему противно закљученију, и ако

таково што нађе, да поправи и на концепту „да се експедира“ напише, заједно с првим слогом презимена свога (параграфа).

38. Пошто директор то сврши, онда ће надлежни секретар и президенту Совјета концепт на прочитаније поднети. Одобрили га президент, то ће и он са својим презименом концепт снабдјети и секретару дати, да га на чисто да преписати; не одобрили пак, то ће дати директора звати, и с њиме о начину, како би се који смисао сходније закљученију додао, одвадио или изменуо, договорити се, и по томе концепт на препис предати.

39. Преднаведена правила, о сачињавању и експедирању концепта, односе се на концепте а о онима закљученијама, која одјеленија свршавати могу, које ће надлежни одјеленија секретари прегледати, да што противно закљученијама у њима нема, и заједно с предсједатељем одјеленија подписивати.

40. Овим редом прегледане концепте преписива ће канцелисте и писари државнога Совјета, а секретари ће подказни одговарања мотрити, да сви преписи равногласни буду с концептима, и настојавати, да протоколист свако рјешено дјело у дјеловодни дневник уведе, на прам нумера, под којом је који акт, за приуготовленије за засједаније у дневник уведен, како би се одма прегледати могло, које су нумере рјешене, а које нису.

41. Одговори на жалбе приватни лица против поступка нижи власти и против пресуда исправничества, и на она прошенија, која Совјет неби уважио, написиваће се на оригиналнима прошенијама непосредствено из оригинални закљученија, и слаће се надлежном исправничеству с примјечанијем на исто прошеније написаним, да га надлежном лицу преда, и, ако је предмет важан, рецепис Совјету пошље, о истини предаји одговора на прошеније; не морајући о свему томе никаквога концепта правити. Но ако би које приватно прошеније било потребно да у архиви Совјета остане, то ће се проситељу одговорити средством извода из протокола.

42. Уредбе, по којима ће се сви Србски поданици морати владати, уредбе дакле, које се целога народа тичу, зваће се закони; све уредбе остале, које се не тичу целога народа, па или се оне тичале само некога дела његова, или каквога заведенија, или предмета, зваће се укази.

43. Сва дјела која из државнога Совјета излазила буду подписиваће предсједатељ, и према подписиваће директор канцеларије; а она, која ће се у одјеленијама државнога Совјета рјешавати и извршивати, подписиваће свагда надлежни предсједатељ, а према подписиваће надлежни секретари.

44. Остала маловажнија дјела, као изводе из протокола, потврђенија равногласија преписа са оригиналом и томе подобна подписиваће директор канцеларије, или секретар надлежног одјеленија сам.

45. Преписка водиће се по одређеној форми за званична дјела.

III. Дужности чиновника држав. Совјета.

46. Будући ће се сва дјела у надлежним одјеленијама од части свршавати и извршавати, а од части приуговљавати за обште засједаније; то за точно, законо и без одлагања предуготовљавање свију дјела; за тачно истинито и совјетно представленије из писмени дјела извађени догађаја, и одношенија, свако одјеленије вообште, и сваки у томе учествујући чиновник за се одговара.

47. Предсједатељ мотри на све чиновнике државнога Совјета, стара се да сваки у послу буде, и даје привремено подпомагати оне, који су с послом претоварени. У догађају одсуствованија или болести државнога Совјетника или директора канцеларије стара се президент за привремено поцуненије њини места, пошто он њин посао за време другоме чиновнику наложи. Он позивље засједаније, ако за то не би

дани били већ одређени; одређује особита засједанија (чл. 26) и набљудава правила совјетованија (чл. 28. 33.).

48. У случају болести или одсутствованија президента, испуњује вицепрезидент његове дужности, и ступа у сва права и подлежи дужностима, које су с достоинством президентовим склопчана.

Он оделенију судебном надгледа теченије свију судебни дјела, и предсједава у истој одјеленију. Он вообште у овој одјеленију има сва права и дужности предсједатеља, и помаже президента у смотренију врученог му обштега прегледања и старања. Он је дужан мотрити да се дјела у судебном одјеленију не рјешавају, која му не принадлеже, једном речи, да границе власти своје не прекорачује.

49. Совјетници су поред осталих у смотрјенију наведени дјела, и за мњенија своја у толико под одговором, у колико би се посведочило, да су навалице криву страну правдали, или из атара ко од њи не хтео противуречити предложенију каквом, које би очевидну правду и устав земаљски вређало. Они су дужни, из сопственога побужденија предмете који им се пуждни и полезни виде, у засједанију представљати, и опомињати Совјет о окима стварима, које би биле у заборавак бачене; и по наредби (чл. 13 надп. ж.) у вилајет излазити, а по наставленијама исправничества прегледати, да ли дужности своје точно по пропису испуњавају, и да ли се добра државна, као што треба чувају, и ако какве недостатке нађу Совјету јављати, под казни плаћања, оклевањем својим проузроковале штете.

50. Директор канцеларије одговара за сав внутрени поредак канцеларије државнога Совјета и његови одјеленија и за точно и не задржано одправленије свију закљученија. Он руководи домостројитељство целога државнога Совјета, и набавља све потребе за канцеларије, за архиву и за Совјет, и држи о свему томе точан рачун. Он држи и печат државнога Совјета, и одговара за злоупотребленије печата.

51. Секретари су дужни, дјела за засједанија приуговлавати, и по потреби и у засједанију; ако би директор био послом оптерећен, представленија прочитавати и протокол совјетовања водити. Осим тога они приуговлавају концепте сходне закљученијама, и одговарају не само за точан препис и незадржано експедирање свију дјела, већ и за сва остала дјела, која се у надлежнима одјеленијама извршују, и то у равној мери, као што директор по преднаведеноме члену за точно и незадржано извршивање они дјела одговара која се у општем засједанију закључе. Зато ће сва она дјела секретари надлежног одјеленија према подписивати (чл. 43), која се год из одјеленија на поље издаду.

52. Протоколист одговара, за точно увођење свију предмета у дневник (чл. 21), и за поуздано регистрирање и попуненије свију рубрика дневника и остали протокола, како би се све лако у њима временом наћи могло, кад би се год што потражило, и дужан је повињавати се наредбама директора канцеларије.

53. Регистратори сваки за се, одговарају за точно држање архиве и регистратуре, за прибирање и редовно чување акта; за поуздано чување и редовно држање протокола и регистера о свима дјелима, и дужни су повињавати се наредбама директора канцеларије.

54. Експедитор је дужан протокол експедиције точно држати, по упутствованију директора канцеларије, и одговарати за точно и не задржно одправленије свију дјела, која му се на одправленије предаду. Он писма адресира и мотри, да се не би које дјело без надлежни подписа и прилога одправило.

55. Канцелисте и писари дужни су вручена им дјела незадржано и охотно свршивати, и повињавати се заповестима и поученијама, која им секретар у смотренију њине званичне дужности, по упутствованију директора канцеларије да; њима је забрањено концепте преписивати без подписа у чл. 41—43 одређени.

Кад се у самом зданију или близу државнога Совјета пожар догоди, дужни су сви канцеларијски чиновници и служитељи, осим они, који би сопствена кућа или обиталиште било у опасности, у канцеларију доћи, како би у нуждном догађају архиву и остала акта од ватре отели.

Ово устројеније државнога Совјета, прочитаваће се сваке године по једанпут у присуствију свију чиновника државнога Совјета.

№ 2283.

29-г Јунија 1835
у Крагујевцу.

МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ
КЊАЗ СРБСКИ.

По високајшој зап. књаж.

Јаков Живановић,
ДИРЕКТОР КАНЦЕЛ. КЊАЗЕВ.

ФОРМА ЗВАНИЧНЕ КОРЕСПОДЕНЦИЈЕ У СЕРБИЈИ.

- §. 1. Званична кореспонденција води се на три форме :
- 1, предписанијем,
  - 2, одношенијем,
  - 3, рапортом.

Предписанија и рапорти пишу се преко цјелог листа, осим два прста с' леве стране а прва линија и почетак сваког имена пише се три прста унутра. Одношенија пак пишу се на првој страни од половине листа, а на осталим странама преко целог образа, с набљуденијем два и три прста. На првој страни пак пише се почетак сваког члена један прст унутра.

§. 2. Предписанијем пише старији млађему, одношенијем раван равному, рапортом млађи старијему.

§. 3. Форма предписанија јест следејућа :

1, на адресу пише се у Дателном падежу чин и звање, име и презиме и мјесто, гдје писмо да се да, и текућа нумера, н. п.

на присуствена мјеста

(т. ј. таква, гдје више лица једно тјело сочињавају, као Државни Совјет, Исправничество и т. д.)

Исправничеству окружја Београдског

у

НА ЛИЦА ЈЕДИНСТВЕНИ

Исправнику окружија Београдског

Петру Павловићу

у

№ 101

Београду.

2, у поздраву писма онако исто, као и на адресу, осим текуће нумере и мјеста, куд писмо иде и. пр.

Исправничеству окружија Београдског

Исправнику окруж. Београд. **Петру Павловићу**

3, по свршетку писма пише се с' леве стране текућа нумера, испод ње число месеца, месец и година, испод овог мјесто гдје је писано, а с десне стране на срам овога свега долази подпис писајућег с назначенијем званија и. пр.

№ 101.

*Предсједатељ Државног Совјета Кња-
жеско-Србског Дјејствителни
Државни Совјетник*

29. Јунија 1835.

у Крагујевцу.

Петар Павловић

§. 4. Форма одношенија јест овака :

1, на адресу пише се титула, надлежтелство или име и презиме лица с додатком чина и званија испод њега с леве стране текућа нумера, с десне мјесто, куд писмо пиље се и. п.

**Високославному Књажеско Србскому Државному
Совјету**

у

№ 101

Крагујевцу

*Високоблагородному господину војеному команданту Подришко-
Савском Полковнику*

Петру Павловићу

у

№ 101

Шабцу.

2, У поздраву писма с леве стране чин и званије, име и презиме онога, који пише, испод њега текућа нумера, испод ове число месеца, месец и година, испод овог мјесто

где се пише, с десне пак стране наспрам напише се адрес без текуће нумере и мјеста, куд писмо иде, н. п.

ДРЖАВНИ СОВЈЕТ КЊАЖЕСКО
СРБСКИ

№ 101.

29. Јунија 1835.
у Крагујевцу.

*Високоблагородному господину воје-
ному команданту Подринско-
Савскому*

Петру Павловићу.

*Војени командант Подринско-Савски
Полковник*

Петар Павловић

№ 101.

29. Јунија 1835.
у Шабцу.

ВИСОКОСЛАВНОМУ КЊАЖЕСКО
СРБСКОМУ ДРЖАВНОМУ
СОВЈЕТУ

3, по свршетку писма с десне стране подписује се онај,
који је писмо писао.

Петар Павловић.

§. 5. Форма рапорта јест овака :

1, на адресу пише се титула, надлежатељство или име и презиме лица, ком писмо иде. Испод овог с десне стране од поле пише се чин и званије, име и презиме лица или надлежатељство, од кога је рапорт, с леве стране текућа нумера, испод овог мјесто, куд писмо иде, н. п. овако :

**Високославному Књажеско Србскому Државному
Совјету**

*Исправничества окружија
Београдског*
РАПОРТ

у

№ 101

или

Крагујевцу.

*Високоблагородному Господину војеноме команданту Подрин-
ско-Савскому*

Петру Павловићу

целог капетана Шабачког окружија

Петра Павловића

РАПОРТ

у

№ 101

Шабцу.

2, у поздраву исто као на адресу, без текуће нумере и мјеста, буд писмо иде.

3, кортезије нема, но по свршетку писма с леве стране пише се текућа нумера, испод ове число месеца, месец и година, испод овог мјесто, гдје је писано. С десне стране наспрам овог чин, испод њега име и презиме.

№ 101.

КАПЕТАН

29. Јунија 1835.

Петар Павловић.

у Крагујевцу.

§. 6. У теченију дјела присутствена мјеста пишу и сама о себи и другим присутственим мјестима у трећем лицу јединственог числа, јединственим пак лицама пишу она у другом лицу множественог числа.

§. 7. Јединствена пак лица пишу такође присутственим мјестима у трећем лицу јединственог числа, а јединственим лицама у другом лицу множественог числа.

§. 8. Сва званична дјела пишу се свагда без кортезије (т. ј. без комплимента на дну писма и без поздрава макар каквог, по совршенију званичног дјела) и без подписа: доброжелателни, покорни и т. д.

§. 9. Званична дјела одиравају се у Србији србским језиком, но тако, да се придржава, колико је могуће више Словенског без извртања и измишљавања рјечи.

§. 10. Књаз пише у множествену числу, Ми.

§. 11. Књаз никаквог чиновника, никакво надлежательство своје не титулира титулом, но само званијем, н. п.

Нашему Државному Совјету.

Нашему Исправничеству.

Окружју Н.

Нашему војеному команданту.

Моравско-Подринском Дивизионому Генералу.

Нашему Пресједатељу нашег Државног Совјета,

Дјествителному Државному Совјетнику Н. Н.

Нашему Надворному Совјетнику.

§. 12. У кортезију писма к јединственим лицама писана изражава Књаз по вољи своје благоволеније с подписом, благонаклони.

§. 13. Књаз свим надлежателствама и чиновницима својима пише предписанијем.

§. 14. Књаз књагињи пише на адресу овако :

Нашој „возљубљеној супруги

Н. Н.

књагињи Србској“.

у поздраву „ЉУБЕЗНА Н“.

кортезија по вољи с подписом „искрењејши“.

§. 15. Насљеднику пише књаз на адресу : „Нашему возљубљеному сину Н. Н. Насљеднику Књажества Србског“, у поздраву „возљубљени сине Н“. Кортезију по вољи с подписом „вас љубећи отац“.

§. 16. Осталим синовима пише Књаз на адресу : Нашему возљубљеному сину Н. Н. Књажевићу Србском (с прилогом чина и званија) у поздраву и кортезији види §. 15.

§. 17. Кћерима својим пише Књаз на адресу : „Нашој возљубљеној кћери Н. Н. Књажњи Србској“, и поздрав „возљубљена кћери Н.“ кортезију види §. 15.

§. 18. Ако је кћи књажеска удата , пише јој књаз на адресу : „Нашој возљубљеној кћери Н. Н. рођеној Књажњи Србској Обреновића“ поздрав и кортезију види §. 15.

§. 19. Браћи својој пише Књаз на адресу : „Нашему љубезному брату Н. Н.“ с додатком чина и званија, у поздраву љубезни брата Н. Кортезија по вољи с подписом „искрењејши брат“.

§. 20. Сестрама својима пише Књаз на адресу : „Нашој љубезној сестри Н. Н. Књажњи Србској“ : ако су удате : „Нашој љубезној сестри Н. Н. рођеној Књажњи Србској Обреновића“.

§. 21. Митрополиту пише на адресу Књаз : „Његовomu високопреосвјашченству, Господину Н. Н. Митрополиту Србскому“. Епископима : „Његовomu Преосвјашченству, Господину Н. Н. Јепископу Н.“ у поздраву Митрополиту „Ваше Преосвјашченство“, у кортезији Митрополиту и Епископима „пре-

поручујући се вашим светим молитвама“, с подписом Митрополиту „готовјејши“, Епископима „доброжелателни“.

§. 22. Иностраним пише Књаз по различију карактера, власти и лица, којима пише, употребљавајући јединствено число „Ја“.

§. 23. Сва надлежательства и сва лица Књазу подчињена пишу Књазу рапортом н. п. на адресу:

ЊЕГОВОЈ СВЈЕТЛОСТИ

Милостивојејшему Господару и Књазу Србскому

Милошу Теодоровићу Обреновићу

№ 101.

Војенога команданта Подринско-Савског Полковника

Петра Павловића

ВСЕНОДАЊЕЈШИ РАПОРТ

у

Крагујевцу.

Поздрав као и адрес, без нумере и без мјеста, куда иде писмо.

Кортезије нема, но по свршенију писма с десне стране подписује се онај, који пише, а с леве стране подписа пише се текућа нумера, испод ње число месеца, месец и година, испод овога мјесто, гдје је писмо писано н. п.

№ 101

29. Јунија 1835.

у Шабцу.

ПОЛКОВНИК

Петар Павловић.

§. 24. Државни Совјет Књазу пише види §. 23. с тим примјечанијем, што се подписује пресједатељ или у отсуствију његовом вицепресједатељ, испод њега директор канцеларије, у одсуствију овог секретар, н. п.

Пресједатељ

Дјејствителни Држ. Совјет.

Петар Павловић.

Директор канцеларије

Петар Павловић.

*У одсуствију Директора канцеларије
Секретар*

Петар Павловић.

§. 25. Тако исто излазе из исправничества писма, с подписом предсједатеља, или у одсуствију његовом, члена исправничества по старијешинству, а испод њега секретара, или кад њега не би било писара.

§. 26. Совјет Државни пише Књагињи овако на адресу:

ЊЕНОЈ СВЈЕТЛОСТИ
Милостивјејшој Госпођи и Књагињи Србској

Н. Н.

у

№ 101.

Крагујевцу.

У поздраву Ваша Свјетлост, Милостивјејша Госпођа. Кортезије нема, а подпис види §. 24.

§. 27. Наследнику пише се као и Књазу рапортом, само без „Свеподањејши“.

§. 28. Књагиња и наследник пишу као и Књаз с тим изјатијем, што употребљавају јединствено число „Ја“ и што не пишу „Нашему“, но Књажеско Србскому.

§. 29. Синовима и браћи књажеској пише Државни Совјет одношенијем, види §. 4 и обратно.

§. 30. Тако исто пише Државни Совјет полковницима и војеним командантима, предсједатељу и вицепредсједатељу Државног Совјета и кабинетским Совјетницима, одношенијем и обратно види §. 4.

§. 31. Совјет Државни пише и свим дјејствителним Државним Совјетницима одношенијем, види §. 4, но ови к њему рапортом види §. 5.

§. 32. Митрополиту и Епископима пишу све власти и сва лица као и Књаз види §. 21, но с набљуденијем §. 8 и с подписом покорни, покорњејши и т. д.

§. 33. Свим осталим надлежателствама и лицама пише Државни Совјет предписанијем види §. 3, а тако и ова сва Совјету Државному рапортом види §. 5.

§. 34. Пресједатељ Државног Совјета и сви прочи Ка-

бинетски и Дјејствителни Державни Совјетници пишу један другому одношенијем.

§. 35. Пресједатељ и вицепресједатељ пишу исправницима и свима нижима лицама предписанијем, а они овима рапортом.

§. 36. Остали дјејствителни Державни Совјетници пишу исправницима, членовима исправничества, и свима овим чином равним лицама с одношенијем и обратно.

§. 37. Нижим чиновницима пишу они предписанијем, а ови њима рапортом.

§. 38. Вообшче раван равному ако би у чиновима различни и били, пише одношенијем (јављам, извјешчавам, препоручујем, предлажем) старији млађему предписанијем (препоручујем, предписујем, предлажем, налажем, заповедам), млађи старијему рапортом (молим, умољавам, представљам, молим за наставленије, доводим до знања и т. д.)

§. 39. Сам Књаз не титулира никога титулом ни надлежатељство, ни лице званично у Србији: остала пак и надлежатељства и лица титулирају се узаймно по следујућим у класама чиновна:

I.

ВОЈЕНИ.

1. Генерал.
2. Полковник.
3. Подполковник.
4. Мајор.
5. Капетан.
6. Поручик.
7. Прапоршчик.

II.

СТАТСКИ.

1. Дјејствителни Држ. Совјет.
2. Державни Совјетник.
3. Надворни Совјетник.
4. Совјетник,
5. Протоколиста.
6. Регистратор.
7. Канцелиста.

Лица, која би под 1 долазила имају титулу високородије, 2, 3, 4 високоблагородије, 5, 6, 7 благородије.

Надлежатељства пак имају титулу следујућу:

1. Државни Совјет „високославни“.

2. Војене команде „високе“.

3. Сва друга наша надлежательства „славна“.

§. 40. У званичној кореспонденцији није слободно више предмета у једно писмо стављати, но за сваки предмет да буде особено писмо.

§. 41. На свако добивено писмо, ако ово није одговор треба да се одговори, и то без одлагања, да се таквим начином знаде, да је писмо примљено.

§. 42. Званична писма морају чисто преписана бити.

§. 43. Сва званична писма морају на артији по формату обрезаој написана бити; формат пак јест 14 цолова дугачак, а 9 цолова широк.

№ 2.284.

29, Јунија 1835.

у Крагујевцу.

(М. П.) МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ

КЊАЗ СРПСКИ.

По височ. запов. књаж.

Јаков Живановић

ДИРЕКТОР КЊАЗ.

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. НАЈСТАРИЈИ СРПСКИ ЋИРИЛСКИ НАТПИСИ: XI–XV век
(графија, ортографија и језик)
Бранка Чигоја
Београд: Чигоја штампа, 2014.
2. ЗА СРПСКОМ ВЛАДОМ ОД НИША ДО КРФА:
20. октобра 1915 – 19. јануара 1916.
Огист Боп
Београд: Чигоја штампа, 2014.
3. ИСТОРИЈА СРПСКОГ НАРОДА
Бењамин фон Калај
Београд: Чигоја штампа, 2010.
4. СНЕГ
Орхан Памук
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
5. КЋИ ДИРЕКТОРА ЦИРКУСА
Јустејн Гордер
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
6. ЧУДНОЛИКИ СВЕТ: Амерички хронотопи Пола Остера
Ивана Ђурић Пауновић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
7. ПАРАДАЈЗ
Ђорђе Микетић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
8. РОЊЕЊЕ НА ДАХ: приче и поштапалице
Мића Вујичић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
9. ПРВАЦИ СВЕТА!
Славољуб Станковић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
10. 39 ДАНА ЈУНА
Теофил Панчић
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
11. САМО БОГОВИ МОГУ ОБЕЋАТИ
Божо Копривица
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
12. НОЋ ЗЕЛЕНЕ ВИЛЕ
Ајфер Тунч
Београд: Геопоетика издаваштво, 2013.

13. НИКЕЧЕ: Прича о полигамији
Паулина Шизијане
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
14. ФИЗИКА ТУГЕ
Георги Господинов
Београд: Геопоетика издаваштво, 2013.
15. СОЦИЈАЛНА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА: Нова наука
о људским односима
Данијел Големан
Београд: Геопоетика издаваштво, 2007.
16. ИСТОРИЈА БРАКА
Елизабет Абот
Београд: Геопоетика издаваштво, 2014.
17. НЕОШИШАНИ
Ратко Божовић
Београд: Чигоја штампа, 2014.
18. КАД БИ БИО БЛИЗУ
Јасмина Сенић
Београд: Чигоја штампа: Ј. Сенић, 2014.
19. ЉУБАВ
Елиф Шафак
Београд: Чигоја штампа, 2012.
20. У ТУЋЕМ ГРОБУ
Ијан Ренкин
Београд: Evro Giunti, 2014.
21. СВЕЦИ МРАЧНЕ БИБЛИЈЕ
Ијан Ренкин
Београд: Evro Giunti, 2014.
22. НЕВИНИ
Бурхан Сонмез
Београд: Evro Giunti, 2013.

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ ЗА
ПЕРИОД АПРИЛ – МАЈ 2015. ГОДИНЕ**

1. ЖЕНА БЕЗ ХОРОСКОПА
Ана Радмиловић
Београд: Лагуна, 2014.
2. БЕОГРАЂАНКЕ
Игор Маројевић
Београд: Лагуна, 2014.
3. ЕВГЕНИЈА ХАЈДЕН
Марија Микетић
Београд: Evro Giunti, 2014.
4. ЈЕДАН ПО ЈЕДАН
Тони Парсонс
Београд: Лагуна, 2014.
5. ЈЕДНО ЛЕТО: АМЕРИКА 1927.
Бил Брајсон
Београд: Лагуна, 2014.
6. КАД ЈЕ НИЧЕ ПЛАКАО
Ирвин Јалом
Београд: Плато, 2001.
7. КУЋА СЕЋАЊА И ЗАБОРАВА
Филип Давид
Београд: Лагуна, 2015.
8. СТО ЈАДА
Емир Кустурица
Београд: Новости, 2013.
9. ПРОБЛЕМ СПИНОЗА
Ирвин Јалом
Београд: Плато, 2013.
10. НАЈНОРМАЛНИЈИ ЧОВЕК НА СВЕТУ
Иван Токин
Београд: Самиздат Б92, 2014.

PREPORUČUJEMO

1. Zbignjev Bžežinski: AMERIKA – KINA I SUDBINA SVETA: strateška vizija / Beograd: Albatros, 2013.

Preuzeto sa sajta: http://www.pravaknjiga.com/amerika_kina.html

Zbignjev Bžežinski nije samo čuven po svojim teorijskim raspravama o političkim problemima, već i po tome što je u jednom periodu svoga života bio specijalni savetnik američkih predsednika za bezbednost. Usled ove neposredne uključenosti u praktičnu politiku, on je lično poznao najveće svetske državnike; između ostalog, bio je šef američke delegacije koja je pregovarala sa kineskim liderom Deng Sjaopingom o poboljšanju odnosa između Amerike i Kine. Kao teoretičar koji je upućen u mnoge tajne „visoke politike i diplomatije”, u ono što se zbiva iza kulisa javnog političkog života, Bžežinski je postao jedan od najčitanijih autora: njegovi spisi u kojima se obrađuju aktuelne političke teme predstavljaju, po pravilu, svetske „bestselere”.

Polazeći od analize sadašnje svetske situacije u kojoj je došlo do znatne erozije američke moći, Bžežinski u svojoj novoj knjizi nastoji da odgovori na pitanja od kojih zavisi dalja sudbina sveta: da li će Kina preći do 2025. Ameriku i postati najjača svetska sila; kakvi su scenariji mogući, ako se to dogodi – da li bi Kina mogla da igra ulogu Amerike na globalnom planu ili bi njen trijumf doveo do stvaranja antikineskog fronta u koji bi bili uključeni Japan, Indija, Južna Koreja i Rusija itd; da li bi, ukoliko Kina uspe da se popne na svetski tron, svet postao stabilniji ili bi se nad njime nadvio rizik frontalnih sukoba i haotične situacije. Kao vrsni poznavalac kineskih unutrašnjih prilika, Bžežinski daje briljantnu, do sada najbolju i najdokumentovaniju analizu rivaliteta između Amerike i Kine od čijeg ishoda zavisi sudbina čovečanstva. Ova knjiga je jedna od onih koje se čitaju bez daha, „naiskap”, jer ona poseduje unutrašnju dramaturiju i suočava čitaoca sa dosad nepoznatim podacima i šokantnim detaljima.

2. Jerg Fiš: PRAVO NARODA NA SAMOOPREDELJENJE: obuzdavanje jedne iluzije / Beograd: Albatros, 2013.

Preuzeto sa sajta:

<http://www.pravaknjiga.com/pravonarodanasamoopredeljenje.html>

Studija savremenog švajcarskog pravnika i politikologa o pitanju koje u političkoj praksi i naučnoj misli već vekovima izaziva duboke sporove.

Fiš pruža neobično jasan i precizan pregled razvoja ovog načela međunarodnog prava koje istovremeno služi i za opravdanje celovitosti države i za opravdanje secesije. Zlatno doba ovog načela autor nalazi u vremenu dekolonizacije kada su evropske imperije pravo na samoopredeljenje prihvatale kao normu međunarodnog prava. U tom pogledu, pažnje vredan je pogled autora na raspad Sovjetskog Saveza i jugoslovenske federacije kao primere neprincipijelnog stava ovih država u odnosu na pitanja secesije i samoopredeljenja.

3. Martin Van Kreveld: USPON I PROPADANJE DRŽAVE / Beograd: Albatros, 2013.

Preuzeto sa sajta: <http://www.pravaknjiga.com/autori.html>

Martin Van Kreveld (1946), profesor je Hebrejskog univerziteta u Jerusalemu i jedan od vodećih svetskih autoriteta iz oblasti vojne istorije i strategije, teorije rata i sociologije politike. Objavio je dvadesetak knjiga koje su do sada prevedene na sedamnaest jezika. Srpskoj čitalačkoj publici poznat je po knjigama „Transformacija rata” (2010) i „Komandovanje u ratu” (1992).

U ovoj knjizi autor prati razvoj različitih političkih organizacija tokom istorije koje uobičajeno (i često pogrešno!) nazivamo državama. Predmoderne „države” predstavljaju zgusnuti preplet različitih religijskih, ekonomskih, političkih, vojnih i društvenih motiva, sa oblicima vladavine koji u načelu ne razlikuju državni aparat od vladara, naroda ili vojske. Nasuprot njima, moderna, tj. nacionalna država, nastaje kao apstraktni entitet – trajni i nadlični oblik političke vlasti. Usredsređena na suverenost i unutrašnji poredak, moderna država vremenom preuzima mnoštvo društvenih funkcija preko kojih, kao nikada ranije u istoriji, doslovno kontroliše svakodnevni život njenih građana. Međutim, krajem XX veka, nacionalna država više nije u stanju da rešava brojne društvene probleme koje je sama preuzela na sebe: počev od zahteva za

socijalnom sigurnošću i pravednijom raspodelom bogatstva, pa sve do klasičnih bezbednosnih pretnji – unutrašnjih i spoljašnjih. Utoliko će buduće organizacije vlasti biti fragmentarnije, ali i međusobno integrisanije od države kakvu poznajemo prethodnih tri stotine godina. Državni monopol nad silom biće dodatno urušen, tj. privatizovan, što će za većinu postojećih zemalja u svetu značiti umanjenu bezbednost, kao i veće nemire. One jednostavno neće biti ni voljne ni sposobne da kontrolišu i zaštite politički, vojni, ekonomski, društveni i kulturni život svojih građana u onoj meri u kojoj su to ranije mogle. Ostaje da se vidi da li je pravac ovih promena poželjan, kako se neki nadaju, ili nepoželjan, kako drugi strahuju.

4. Tomas Aleksander Slezak: ŠTA EVROPA DUGUJE GRCIMA: o osnovama naše kulture u grčkoj antici / Beograd: Albatros, 2012.

Preuzeto sa sajta: http://www.pravaknjiga.com/sta_evropa_duguje_grcima.html

Tomas A. Slezak jedan je od najvećih helenista i poznavalaca Platona. On je široj svetskoj publici poznat ne samo po svojoj izuzetnoj erudiciji već i po esejističkom, zanimljivom, uzbudljivom načinu pisanja. U rukama imate srpski prevod njegove nemačke knjige. U štampi je još pet prevoda ove knjige na grčki, brazilski, španski, engleski, italijanski, a potpisani su ugovori i sa britanskim i američkim izdavačkim kućama. „Šta Evropa duguje Grcima” ispituje grčke teorije evropske kulture koje su sudbonosno uticale na njen identitet i prikazuje na prijemčiv način, brojnim zanimljivim primerima, kako su stari Grci živeli, koja je bila njihova slika sveta, u šta su verovali, a čemu stremili. Slezakova knjiga nam ruši i brojne predrasude koje imamo o odnosima starih Grka sa varvarima, kao i brojne iluzije o grčkoj demokratiji. To je štivo za znalce, ali i knjiga koja će privući i nekoga ko nije upućen u sve misterije grčkog duha. To je knjiga koja se čita u jednom dahu.

5. Jovan V. Nikolić: BEOGRADSKI VEKOVNIK / Beograd: Albatros, 2013.

Preuzeto sa sajta: <http://www.pravaknjiga.com/beogradskivekovnik.html>

„Beogradski vekovnik” je nešto više od zbirke istorijskih podataka o naselju koje traje 25 vekova. Tu su i događaji i procesi koje istoriografski pristup ne podrazumeva. Specifičnost „Beogradskog vekovnika” zato jesu beleške o znanim i neznanim građanima, o načinu njihovog življenja, ponašanju, interesovanjima, poslovima, modi, zabavi, navikama, ishrani i drugim detaljima zaboravljenim u budžacima istorijskog pamćenja. Dočarani su jelovnik Singidunumljana, moda vizantinskog Singedona, muzika na dvoru despota Stefana, život u podgrađu austrijskog Kalemegdana. Dočarani su Singidun, Singidunum, Singedon, Beligrad, Vajsenberg, Alba Greka, Dar ul Džihad, (sve su to imena Beograda). Tu su i prvi lekari, balovi, žurevi, mostovi, mere i valute tokom vekova i grad iz dečjeg ugla, a i Turci gradske istorije.

„Vekovnik” svedoči i o razvoju gradskog „kafedžiluka”, o Beograđankama koje su okolnosti decenijama držale iza zamandaljenih kućnih vrata, „piskaralima” jednog od u svetu najstarijih novinarskih udruženja, o prvim loptama u mreži i u obruču, o gitarijadi, o skupštini poslanika, ali i jedinstvenoj skupštini ptica, o premošćavanju reka, o gradskom „trgu demonstracija”, skijaškoj skakaonici u Košutnjaku, kalmičkoj pagodi, gradskom najstarijem „zanatu”, trci formule jedan, našem ulasku u NATO, pijaci roblja itd. Dva i po milenijuma Beograda oslikani su iz mnoštva vizura. Verujte da to stvarno jeste knjiga o onome što ne znate o Beogradu. Zove se „Beogradski vekovnik”.